

PŘÍRODOVĚDECKÁ
FAKULTA
Univerzita Karlova

Analýza prostorové segregace na území města Plzně

Výzkumná zpráva (krácená verze)

Hlavní řešitel: prof. RNDr. Luděk Sýkora, Ph.D.

Praha 2017

Analýza prostorové segregace na území města Plzně

Výzkumná zpráva (krácená verze)

Autoři: Luděk Sýkora, Ekaterina Ignatyeva, Tomáš Brabec

Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje,
Centrum pro výzkum měst a regionů, www.natur.cuni.cz

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě analýzy statistických dat	6
2.1	Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	8
2.2	Areály koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením a obyvatel s vyšším sociálním statusem	16
2.3	Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením v případě zvýšení SPO o 25 a 50 osob: modelová situace	21
2.4	Území vhodná pro pořízení sociálního bydlení: vyhodnocení na základě analýzy statistických dat	26
3	Analýza reprezentace a percepce	33
3.1	Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě reprezentací v mediálním diskurzu a vybraných dokumentech	33
3.2	Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě percepce klíčovými aktéry	37
4	Vyhodnocení lokalit koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením z hlediska segregace	43
5	Shrnutí analýz a doporučení pro plánování a realizaci sociálního bydlení	48
6	Literatura	53

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Počet, podíl a lokalizační kvocient - osoby pobírající příspěvek na živobytí: průměr let 2015-2016	12
Obrázek 2.2: Počet, podíl a lokalizační kvocient - osoby pobírající příspěvek na živobytí: prosinec 2016	13
Obrázek 2.3: Lokality koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí: průměr let 2015-2016.....	14
Obrázek 2.4: Lokality koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí: prosinec 2016	15
Obrázek 2.5: Areály koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí a obyvatel s vysokoškolským vzděláním: průměr let 2015-2016.....	19
Obrázek 2.6: Areály koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí a obyvatel s vysokoškolským vzděláním: prosinec 2016	20
Obrázek 2.7: Lokality koncentrace při zvýšení o 50 SPO: průměr let 2015-2016	24
Obrázek 2.8: Lokality koncentrace při zvýšení o 50 SPO: prosinec 2016	25
Obrázek 2.9: Souhrnná vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě statistické analýzy: na základě vyhodnocení SPO za průměr let 2015-2016.....	27
Obrázek 2.10: Souhrnná vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě statistické analýzy: na základě vyhodnocení SPO za prosinec 2016.....	28
Obrázek 4.1: Lokality koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením a lokality se znaky segregace identifikované na základě analýzy reprezentace v médiích	36
Obrázek 4.2: Lokality vnímané jako špatné adresy a lokality s vnímanými riziky segregace identifikované na základě analýzy percepce	40
Tabulka 4.3: Lokality percepce segregace	41
Obrázek 4.3: Lokality s koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením a lokality se znaky a riziky segregace identifikované na základě analýzy percepce a reprezentace	42
Tabulka 5.1: Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a lokality s vnímanými riziky segregace, které byly předmětem vyhodnocení segregace	43
Obrázek 6.1: Vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě vyhodnocení koncentrace SPO (2015-2016) a analýzy percepce a reprezentace	52

Seznam tabulek

Tabulka 3.1 Srovnání města Plzně s městy zahrnutými do pilotního projektu MPSV ČR: nízký podíl SPO	7
Tabulka 3.2 Srovnání města Plzně s městy zahrnutými do pilotního projektu MPSV ČR: příznivý vývoj.....	7
Tabulka 2.1: Úrovně koncentrace sociálních skupin	8
Tabulka 2.2: ZSJ z nejvyššími počty SPO.....	9
Tabulka 2.3: ZSJ z nejvyššími podíly SPO	10
Tabulka 2.4: Lokality koncentrace: prosinec 2016	11
Tabulka 2.5: Lokality koncentrace: průměr let 2015-2016	11
Tabulka 2.6: Areál koncentrace SPO: průměr let 2015-2016	17
Tabulka 2.7: Areál koncentrace vysokoškolsky vzdělaných obyvatel: 2011.....	18
Tabulka 2.8: Lokality koncentrace při zvýšení počtu SPO o 25 a 50 osob	21
Tabulka 2.9: Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení.....	29
Tabulka 2.10: Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	29
Tabulka 2.11: Území kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO	29
Tabulka 2.12: Území kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem.....	31
Tabulka 2.13: Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení.....	31
Tabulka 4.1: Lokality reprezentace segregace	35
Tabulka 5.2: Vyhodnocení lokalit z hlediska segregace	46
Tabulka 6.1: Typy lokalit 2015/2016: charakteristiky	49
Tabulka 6.2: Typy lokalit 2015/2016: podíl lokalit na celku	49
Tabulka 6.3: Typy lokalit v prosinci 2016: charakteristiky.....	50
Tabulka 6.3: Typy lokalit v prosinci 2016: podíl lokalit na celku	50

1 Úvod

Předložená analýza byla zpracována pro statutární město Plzeň v rámci projektu „Pilotní testování koncepce sociálního bydlení v Plzni“, registrační číslo projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/16_128/000618. Jejím cílem je vyhodnocení současné situace rezidenční segregace na území města Plzně pro potřeby plánování a realizace sociálního bydlení v Plzni. Smyslem analýzy je navrhnout území města Plzně nevhodná a naopak vhodná pro plánování a realizaci sociálního bydlení v Plzni tak, aby lokalizace sociálního bydlení na území města podporovala sociální začleňování a interakci mezi různými sociálními skupinami a předcházela nežádoucí segregaci marginalizovaných skupin obyvatelstva.

Analýza, za prvé, analyzuje území města Plzně s cílem identifikovat územní koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením. Za druhé, analýza tyto koncentrace vyhodnocuje z hlediska rezidenční segregace. Lokality s vysokou koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením, lokality segregované nebo segregací ohrožené analýza vyhodnocuje jako území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení. Za třetí, analýza modelově vyhodnocuje budoucí situaci v případě pořízení sociálního bydlení v určitém rozsahu a identifikuje lokality, které by v takovém případě nesly rizika rezidenční segregace a které tudíž nedoporučuje pro plánování a pořizování sociálního bydlení. Za čtvrté, analýza identifikuje území se zvýšenou koncentrací sociálně zranitelných osob (jde o lokality vymezené nad rámec lokalit segregace), kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení). Za čtvrté, analýza vymezuje území s koncentrací osob s vyšším sociálním statusem a tudíž sníženou pravděpodobností lokální interakce a integrace, kde se nedoporučuje¹ pořizovat sociální bydlení. Všechny ostatní městské lokality, které nenaplnují výše uvedená kritéria, analýza považuje za území vhodná pro pořízení sociálního bydlení.

Identifikace lokalit rezidenční segregace postupuje ve třech základních krocích (Sýkora a kol. 2015a). Prvním je identifikace sociálních skupin v nerovném postavení. Druhým krokem je identifikace lokalit koncentrace sociálních skupin v nerovném postavení, a to při kombinovaném využití statistických dat a informací o percepci (rozhovorů) a reprezentaci (z tisku) lokalit koncentrace. Třetím krokem je vyhodnocení lokalit koncentrace z hlediska segregace, tj. zjištění, zda je obyvatelstvo, které žije v lokalitách koncentrace sociálních skupin v nerovném postavení, segregováno. Pro identifikaci lokalit koncentrace a znaků segregace jsou využívány analýza statistických dat, analýza reprezentací segregace v médiích a dalších zdrojích a analýza percepce segregace a to při využití rozhovorů s klíčovými informátory. Existence segregace je ověřována prostřednictvím terénního šetření v identifikovaných lokalitách koncentrace.

Metodika uplatňovaná při analýze a hodnocení segregace v Plzni s ohledem na možnosti pořizování sociálního bydlení při naplňování principu prevence segregace byla připravovaná v těsné koordinaci s pracemi na projektu „Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR“, který byl zpracováván pro MPSV ČR a potřeby projektu „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“ (reg. č. projektu CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_017/0003539) (Sýkora 2018).

¹ Alternativně je možné použít formulaci, „kde se doporučuje zvážit vhodnost pořizování sociálního bydlení“.

2 Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě analýzy statistických dat

Za nejvhodnější indikátor vymezené cílové skupiny, která je ohrožena sociálním vyloučením, charakterizována obtížemi při pořízení bydlení a jejíž koncentrace v prostoru měst a obcí může vést k nežádoucí segregaci, byl zvolen příspěvek na živobytí, respektive společně posuzované osoby (SPO) pro poskytnutí příspěvku na živobytí². Jde o jednoduchý ukazatel, který integrálně zachycuje sociální nerovnost pro široké spektrum obyvatel v nerovném sociálním postavení (nezaměstnané, velké rodiny s dětmi, zranitelné seniory). Je pravidelně monitorován MPSV ČR a umožňuje tak zachytit jak aktuální situaci tak dlouhodobější vývoj. Je plošně dostupný pro celé Česko a zároveň umožňuje postihnout velký územní detail.

Pro zastoupením obyvatel s vyšším sociálním statutem byl použit ukazatel počtu obyvatel s vysokoškolským vzděláním (respektive podílu na obyvatelích se zjištěným vzděláním ve věku 15 let a vyšším) ze Sčítání lidu, bytů a domů 2011, opět za základní sídelní jednotky (ZSJ).

Analýza pracuje s údaji o počtech SPO v malých územích, tzv. základních sídelních jednotkách (ZSJ), které poskytlo MPSV v rámci projektu „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“ pro čtyři horizonty v čase, měsíce červen a prosinec v letech 2015 a 2016³. Údaje o přesných počtech SPO v ZSJ byly poskytnuty pouze za ZSJ s minimálním počtem deseti SPO. U ZSJ s nižším počtem SPO než 10 nebyl přesný počet SPO uveden a to z důvodu anonymizace individuálních dat (podkladová data uvádí, že se v dané ZSJ počet SPO pohybuje v rozmezí 1 až 9).

Pro shrnující analýzy používáme průměrný počet SPO za všechny čtyři časové horizonty, který považujeme za průměrný stav v letech 2015 a 2016 a zároveň údaje k prosinci 2015, který považujeme za konečný stav v analyzovaném období. V České republice i Plzni docházelo během let 2015 a 2016 ke snižování SPO. Využití obou indikátorů tak zachycuje celkově se měnící situaci. Mnohem důležitější je využití průměrného stavu za 2015 a 2016 a nejaktuálnějšího stavu v prosinci 2016 v případě individuálního hodnocení ZSJ, neboť u některých došlo k významným změnám a posunům ať již z hlediska snížení nebo naopak navýšení počtu SPO. V případě snížení počtu SPO jde například o důsledek vystěhování obyvatel z lokalit „Plac“ v důsledku rekonstrukce objektů Plachého 42, 44, 46 a 48 (snížení počtu SPO z 235 na 162 mezi červnem a prosincem 2016) a „Jateční“ (snížení počtu SPO z 95 na 76 mezi červnem a prosincem 2016), v obou případech z nevyhovujícího bytového fondu ve vlastnictví města Plzeň. V druhém případě je růst počtu SPO spojen například s přidělováním bydlení v lokalitě Zátíší, zejména v domech vlastněných městem Plzeň v ulici Kreuzmannova (růst z 95 na 115 SPO mezi červnem 2015 a červnem 2016).

Situaci v Plzni je nezbytné vnímat v kontextu Česka a jiných měst. Z měst, které se zúčastnily projektu „Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR“ zpracovaného pro MPSV ČR a potřeby projektu „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“, nemělo žádné na konci roku 2016 příznivější situaci než město Plzeň z hlediska podílu SPO (1,51%) na počtu obyvatel v porovnání s celým Českem

² Za konzultace k výběru cílové skupiny a nejvhodnějšího indikátoru, který ji zachycuje, jsme zavázáni Marku Hojsíkovi, Romanu Matouškovi, Lucii Trlifajové a Karlu Čadovi.

³ U ZSJ s počtem společně posuzovaných osob, u kterých byly hodnoty nižší než 10, není v databázi z důvodu anonymizace individuálních dat počet blíže specifikován (respektive je uvedeno 1 až 9).

(2.38%) (Tabulka 3.1). Hodnota lokalizačního kvocientu města Plzně byla 0,63, tj. 63% z národní úrovně. Je potřeba přiznat, že na počátku sledovaného období i v průměru za roky 2015 a 2016 byly ukazatele příznivější pro město Pardubice. Vzhledem k výraznému zlepšení situace v Plzni (z 2,1 % na 1,51 % SPO) v porovnání s celkovým vývojem v Česku (z 2,84 % na 2,38 % SPO), zatímco se situace v Pardubicích v porovnání s Českem zhoršila, měla Plzeň ze sledovaných měst nejnižší podíl SPO na úrovni 1,51 % (Tabulka 3.2). O něco příznivější vývoj než Plzeň, ale při celkově horších parametrech mělo město Otrokovice.

Tabulka 3.1 Srovnání města Plzně s městy zahrnutými do pilotního projektu MPSV ČR: nízký podíl SPO

Název obce	Počet obyvatel 1.1.2017	Počet SPO 2016_12	Počet SPO 2015/2016	Podíl SPO 2016_12	Podíl SPO 2015/2016	LQ 2016_12	LQ 2015/2016
Most	66768	6210	6537	9,30%	9,79%	3,91	3,75
Štětí	8807	707	738	8,03%	8,37%	3,38	3,21
Ostrava	291634	22150	22879	7,60%	7,84%	3,20	3,01
Ústí nad Labem	92984	6987	7565	7,51%	8,14%	3,16	3,12
Kadaň	17924	1203	1276	6,71%	7,12%	2,82	2,73
Velké Hamry	2667	135	151	5,06%	5,66%	2,13	2,17
Kladno	68660	3125	3305	4,55%	4,81%	1,92	1,85
Vsetín	26190	970	1000	3,70%	3,82%	1,56	1,46
Otrokovice	18009	310	404	1,72%	2,24%	0,72	0,86
Pardubice	90044	1366	1447	1,52%	1,61%	0,64	0,62
Plzeň	170548	2571	3112	1,51%	1,82%	0,63	0,70
Česko	10578820	251372	275966	2,38%	2,61%	1,00	1,00

Tabulka 3.2 Srovnání města Plzně s městy zahrnutými do pilotního projektu MPSV ČR: příznivý vývoj

Název obce	Podíl SPO 2015_6	Podíl SPO 2015_12	Podíl SPO 2016_6	Podíl SPO 2016_12	LQ 2015_06	LQ 2015_12	LQ 2016_06	LQ 2016_12	Změna LQ
Ostrava	8,06%	7,94%	7,79%	7,60%	2,84	2,96	3,06	3,20	1,12
Štětí	8,61%	8,64%	8,22%	8,03%	3,03	3,22	3,24	3,38	1,11
Vsetín	4,01%	3,78%	3,77%	3,70%	1,41	1,41	1,48	1,56	1,10
Most	10,17%	9,84%	9,86%	9,30%	3,58	3,67	3,88	3,91	1,09
Pardubice	1,67%	1,64%	1,60%	1,52%	0,59	0,61	0,63	0,64	1,08
Kladno	5,06%	4,87%	4,77%	4,55%	1,78	1,82	1,88	1,92	1,07
Kadaň	7,48%	7,25%	7,02%	6,71%	2,64	2,70	2,76	2,82	1,07
Velké Hamry	5,92%	6,15%	5,51%	5,06%	2,09	2,29	2,17	2,13	1,02
Ústí nad Labem	8,82%	8,16%	8,04%	7,51%	3,11	3,04	3,17	3,16	1,02
Plzeň	2,10%	1,93%	1,76%	1,51%	0,74	0,72	0,69	0,63	0,86
Otrokovice	2,79%	2,44%	2,01%	1,72%	0,98	0,91	0,79	0,72	0,74

2.1 Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením

Identifikace lokalit koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením využívá statistická data o počtech SPO (osob posuzovaných pro poskytnutí příspěvku na živobytí, pro které je vyplácen příspěvek na živobytí) za ZSJ. Používá tři základní typy ukazatelů zohledňující tři odlišné formy územních koncentrací: velikost populace, zastoupení (podíl) populace a nadprůměrný výskyt populace. Každý ukazatel rozlišuje tři úrovně koncentrace: vysokou, střední a nízkou. Aby územní jednotka byla považována za lokalitu koncentrace, musí ve všech třech pohledech splňovat vysokou nebo střední úroveň koncentrace. Lokality, které byt v jednom aspektu alespoň střední úroveň koncentrace nesplňují, nejsou považovány za lokalitu koncentrace. Na základě kombinace tří ukazatelů jsou územní jednotky (ZSJ) rozděleny na lokality s extrémní, vysokou, střední a nízkou úrovní koncentrace.

Velikostí populace rozumíme počet SPO, pro které je vyplácen příspěvek na živobytí, a mají skutečný pobyt v dané základní sídlení jednotce.

Zastoupením populace v sociálně nerovném postavení rozumíme podíl SPO na celkovém počtu obyvatel ZSJ. Celkový počet obyvatel v ZSJ je přitom přebírá z údajů SLDB 2011, jelikož aktuálnější údaje nejsou za ZSJ dostupné.

Nadprůměrný výskyt populace v sociálně nerovném postavení je zjištěn při použití lokalizačního kvocientu (LQ), který měří poměr mezi podílem obyvatel sociální skupiny na populaci v lokalitě vůči podílu obyvatel sociální skupiny na celkové populaci ve vyšší územní jednotce. Vzhledem k tomu, že hodnocení Plzně by mělo být v souladu s hodnocením prováděným za celé Česko, respektive pro jiná města, obce a lokality, zvolili jsme výpočet LQ tak, aby zohlednil postavení lokality (ZSJ) v Česku a zároveň místně specifickou situaci v Plzni. Pro jsme využili ukazatel, který je průměrem LQ počítaného pro danou ZSJ vůči Česku a LQ v rámci hranic statutárního města Plzně.⁴

Nastavení hodnot pro stanovení střední a vysoké úrovně koncentrace u počtu (25 a 100 osob) a podílu osob (5 % a 15 %) (Tabulka 2.1) bylo testováno v rámci projektu MPSV ČR „Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR“ (Sýkora 2018).

Tabulka 2.1: Úrovně koncentrace sociálních skupin

Úroveň koncentrace	Nízká	Střední	Vysoká
Nadprůměrný výskyt	< 3	≥ 3	≥ 10
Podíl obyvatel	< 5 %	≥ 15%	≥ 15 %
Počet obyvatel	< 25	≥ 25	≥ 100

⁴ Takový lokalizační kvocient zohledňuje obecnou situaci v ČR a zároveň zahrnuje citlivost metodiky vůči lokálnímu kontextu v Plzni. Zatímco v Celém Česku tvořily v prosinci 2016 SPO 2,5% populace, v Plzni to bylo jen 1,4%. Zatímco tento postup zmírňuje kritérium LQ v regionech s vysokým zastoupením SPO na populaci (Obrázek 2.1), které například v ORP Most dosahuje téměř deseti procent, v případě Plzně působí spíše ke zpřísnění, tj. zahrnutí i takových lokalit, které by se v průměrném regionálním kontextu a zejména pak ve městech s vyšším než průměrným zastoupením SPO nemusely mezi lokality se zvýšenou koncentrací vůbec zařadit.

Počet společně posuzovaných osob pro poskytnutí příspěvku na živobytí (dále SPO) v Plzni v letech 2015 a 2016 výrazně klesal z 3,6 tis. v červnu 2015 na 3,3 tis. v prosinci 2015, 3 tis. v červnu 2016 a 2,6 tis. v prosinci 2016. Nejvyšší počty SPO (překračující v prosinci 2016 hodnotu 100) jsou koncentrovány v ZSJ Petrohrad (310 v průměru v letech 2015/2016 respektive 298 v prosinci 2016), Centrum-jihozápad (223/162), kde došlo k výraznému snížení o ca 90 SPO v průběhu let 2015 a 2016 a to v důsledku vystěhování obyvatel z domů v lokalitě Plac, Proti Belánce (124/119), Zátíší (108/111), kde naopak počet SPO mírně narostl o ca 15-20 osob, U zimního stadionu (117/109) a Zelený trojúhelník (124/109) (Tabulka 2.2, Obrázek 2.1 a 2.2).

Tabulka 2.2: ZSJ z nejvyššími počty SPO

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet 2016_12	Počet 2015/2016	Podíl 2016_12	Podíl 2015/2016	LQ 2016_12	LQ 2015/2016
Plzeň 2-Slovely	122190	Petrohrad	298	311	4,24%	4,42%	2,24	2,08
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	162	223	4,13%	5,68%	2,18	2,67
Plzeň 3	122408	Proti Belánce	119	124	5,61%	5,83%	2,97	2,74
Plzeň 3	122599	Zátíší	111	108	13,20%	12,87%	6,98	6,05
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	109	117	6,65%	7,13%	3,51	3,36
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	109	124	31,41%	35,73%	16,61	16,81
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	95	115	6,01%	7,26%	3,18	3,41
Plzeň 1	122165	Vinice-jih	92	124	1,17%	1,58%	0,62	0,74
Plzeň 3	122416	Bezovka	83	107	1,94%	2,51%	1,03	1,18

Zdroj dat o počtu SPO v ZSJ: MPSV ČR

Podíl SPO na počtu obyvatel města se pohybuje pod dvěma procenty (v prosinci 2016 1,4 %) , což je výrazně pod úrovní Česka (2,5%). Nejvyšších hodnot podílu SPO na úrovni třetiny z celkového počtu obyvatel je dosahováno ve třech ZSJ (Tabulka 3.4): ZSJ Zelený trojúhelník (36% pro 2015/2015 respektive 31% pro 2016/12), s ubytovnami v lokalitě Karlov, ZSJ Lobežská-průmyslový obvod (34%/32%), s azylovým domem Naděje, a ZSJ Jateční (33%/29%), se soukromými ubytovnami a problematickou nemovitostí ve špatném technickém stavu a geograficky izolovanou, již vlastní město Plzeň a odkud je obyvatelstvo postupně vystěhováváno (Obrázek 2.1 a 2.2). Vyšším podílem SPO na počtu obyvatel, který se pohybuje nad úrovní 10%, se dále vyznačují ZSJ Vyšehrad (23%/14%), Hamburk (16%/16%) a Zátíší (13%/13%). Všechny výše jmenované ZSJ, s výjimkou jedné, představují lokality, které primárně neslouží jako rezidenční. Jde o průmyslové a dopravní areály, popř. oblasti kde se navíc koncentrují i služby a to v případě ZSJ Hamburk a Zelený trojúhelník. Jedinou rezidenční lokalitou je ZSJ Zátíší, která tak v současnosti v Plzni představuje rezidenční čtvrť s nejvyšším podílem osob ohrožených sociálním vyloučením. Jde zároveň o lokalitu, kde město Plzeň v současnosti připravuje rozsáhlý projekt regenerace. Nutno podotknout, že výše uvedené podíly SPO v rezidenčních čtvrtích města Plzně se pohybují hluboce pod úrovní, s níž se můžeme setkat v některých městech Ústeckého a Moravskoslezského kraje.

Lokalizační kvocient (LQ) koresponduje s lokalitami s vyšším podílem SPO na obyvatelstvu (Tabulka 2.3). Vysoké hodnoty LQ kolem 20 charakterizují tři ZSJ Zelený trojúhelník, Lobežská-průmyslový obvod a Jateční (Obrázek 3.5 a 3.6). V případě ostatních ZSJ diskutovanými

v souvislosti s podílem SPO nad 5% se LQ pohybuje v intervalu 3-10, který indikuje vyšší koncentraci v porovnání s průměrem města Plzně a situace v celém Česku.

Tabulka 2.3: ZSJ z nejvyššími podíly SPO

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet 2016_12	Počet 2015/2016	Podíl 2016_12	Podíl 2015/2016	LQ 2016_12	LQ 2015/2016
Plzeň 2-Slovary	122203	Lobezská-průmyslový obvod	59	63	31,55%	33,82%	16,68	15,91
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	109	124	31,41%	35,73%	16,61	16,81
Plzeň 4	122734	Jateční	76	88	28,68%	33,30%	15,16	15,66
Plzeň 2-Slovary	319724	Vyšehrad	22	36	13,66%	22,52%	7,23	10,59
Plzeň 3	122599	Zátiší	111	108	13,20%	12,87%	6,98	6,05
Plzeň 3	122076	Hamburk	37	55	10,03%	14,84%	5,30	6,98
Plzeň 1	122033	Park kultury	26	21	9,45%	7,55%	5,00	3,55
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	109	117	6,65%	7,13%	3,51	3,36
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	95	115	6,01%	7,26%	3,18	3,41
Plzeň 3	122408	Proti Belánce	119	124	5,61%	5,83%	2,97	2,74
Plzeň 3	121991	Centrum-východ	18	12	5,57%	3,64%	2,95	1,71
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	40	57	4,26%	6,02%	2,25	2,83
Plzeň 2-Slovary	122190	Petrohrad	298	311	4,24%	4,42%	2,24	2,08
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	162	223	4,13%	5,68%	2,18	2,67

Zdroj dat o počtu SPO v ZSJ: MPSV ČR

Souhrnné hodnocení územní koncentrace na základě analýzy statistických dat, identifikace lokalit koncentrace a jejich roztřídění podle míry koncentrace se provádí na základě kombinace tří výše popsaných dílčích ukazatelů (Sýkora a kol. 2015a). V případě, že ZSJ vykazuje vysokou úroveň koncentrace pro všechny ukazatele, považujeme koncentraci za extrémní, v případě, že splňuje vysokou úroveň koncentrace pro dva ukazatele, zatímco třetí má míru koncentrace střední, považujeme koncentraci za vysokou, v případě, že je koncentrace alespoň na střední úrovni u všech tří ukazatelů, považujeme koncentraci za střední. Ostatní situace představují nízkou úroveň koncentrace.

V Plzni byla pouze jedna ZSJ vyhodnocena jako extrémní lokalita koncentrace SPO (Tabulka 2.4 a 2.5, Obrázek 2.3 a 2.4). Jde o ZSJ Zelený trojúhelník, která dosahuje vysokých hodnot v případě absolutního počtu SPO, relativního podílu na obyvatelstvu i vysokého lokalizačního kvocientu. Vysokou mírou koncentrace SPO se vyznačují ZSJ Jateční a Lobezská-průmyslový obvod. V průměru let 2015/2016 by sem spadala i ZSJ Vyšehrad. Jde však o území s nízkým počtem obyvatel i SPO, který v prosinci 2016 klesl na 22 a tudíž byla k tomuto datu ZSJ hodnocena jako s nízkou koncentrací. Střední koncentrací se vyznačují ZSJ Hamburk, Zátiší, Centrum-západ a U zimního stadionu. V těchto případech jde o převážně rezidenční lokality a byť jde o střední a nikoliv vysokou nebo dokonce extrémní koncentraci SPO je jim nutné věnovat patřičnou pozornost s cílem nezhoršování současného stavu a naopak využití

nástrojů a postupů, které by existující koncentraci zmírnily a snížily tak rizika rezidenční segregace.

Tabulka 2.4: Lokality koncentrace: prosinec 2016

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet SPO	Podíl SPO	Lokalizační kvocient	Koncentrace
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	109	31,41%	16,61	A Extrémní
Plzeň 2-Slovany	122203	Lobezská-průmyslový obvod	59	31,55%	16,68	B Vysoká
Plzeň 4	122734	Jateční	76	28,68%	15,16	B Vysoká
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	95	6,01%	3,18	C Střední
Plzeň 1	122033	Park kultury	26	9,45%	5,00	C Střední
Plzeň 3	122076	Hamburk	37	10,03%	5,30	C Střední
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	109	6,65%	3,51	C Střední
Plzeň 3	122599	Zátiší	111	13,20%	6,98	C Střední

Zdroj dat o počtu SPO v ZSJ: MPSV ČR

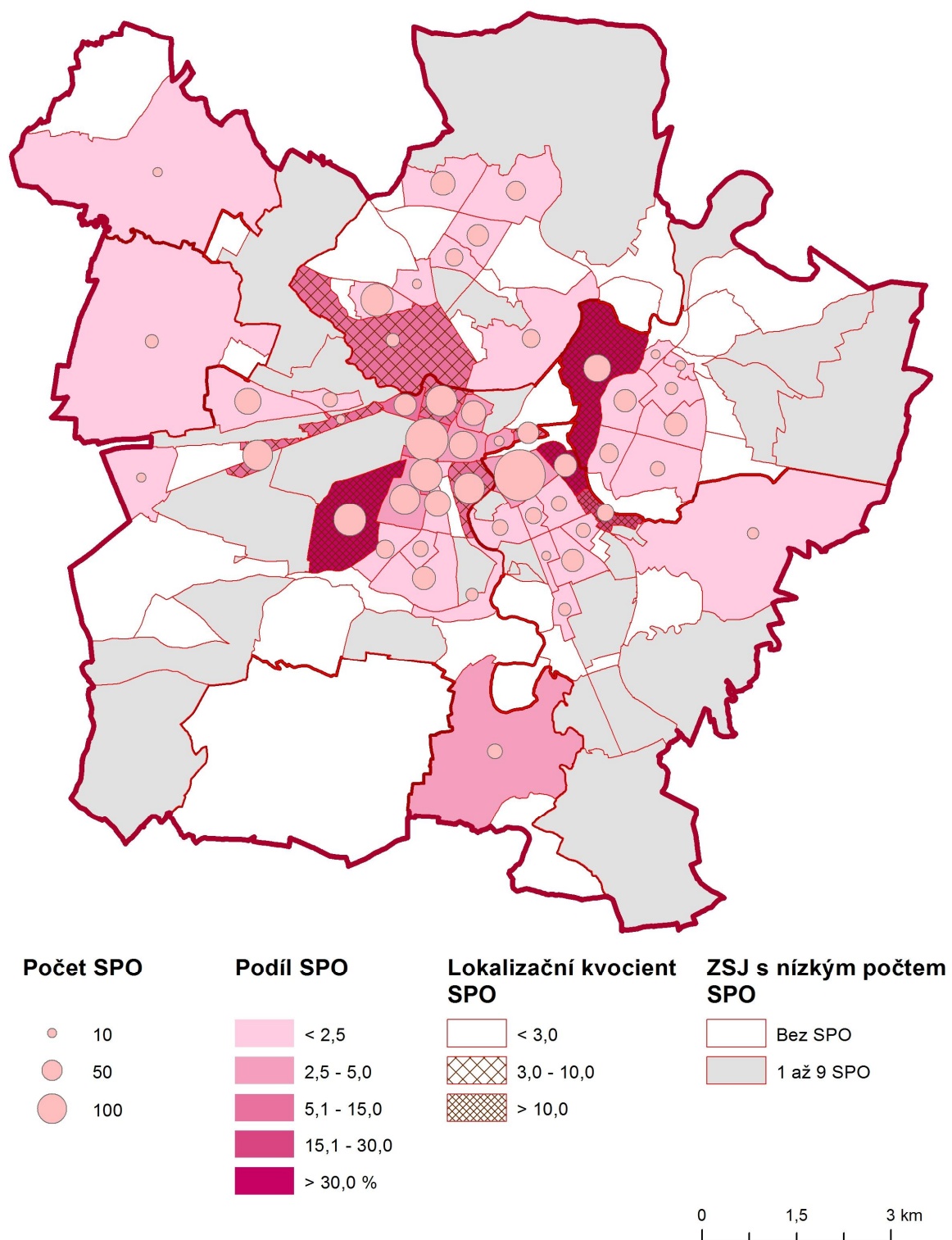
Tabulka 2.5: Lokality koncentrace: průměr let 2015-2016

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet SPO	Podíl SPO	Lokalizační kvocient	Koncentrace
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	124	35,73%	16,81	A Extrémní
Plzeň 2-Slovany	122203	Lobezská-průmyslový obvod	63	33,82%	15,91	B Vysoká
Plzeň 4	122734	Jateční	88	33,30%	15,66	B Vysoká
Plzeň 2-Slovany	319724	Vyšehrad	36	22,52%	10,59	B Vysoká
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	115	7,26%	3,41	C Střední
Plzeň 3	122076	Hamburk	55	14,84%	6,98	C Střední
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	117	7,13%	3,36	C Střední
Plzeň 3	122599	Zátiší	108	12,87%	6,05	C Střední

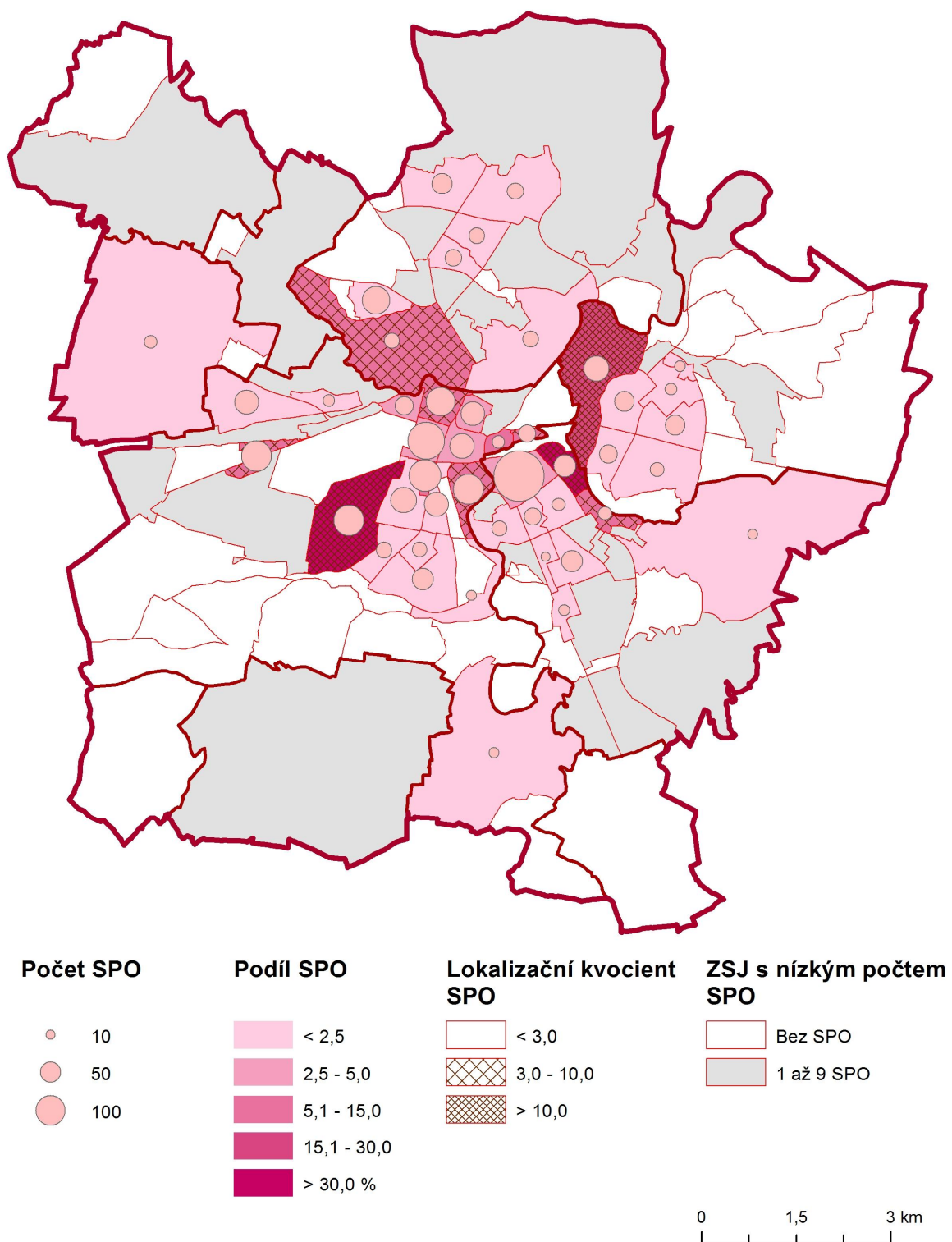
Zdroj dat o počtu SPO v ZSJ: MPSV ČR

Z hlediska hodnocení lokalit pro plánování a realizaci sociálního bydlení jsou všechna území ZSJ identifikovaná jako lokality koncentrace extrémní, vysoké a střední úrovně považovány za lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením (zde koncentrace obyvatel pobírajících příspěvek na živobytí), a tudíž identifikovány jako lokality nevhodné pro pořizování sociálního bydlení.

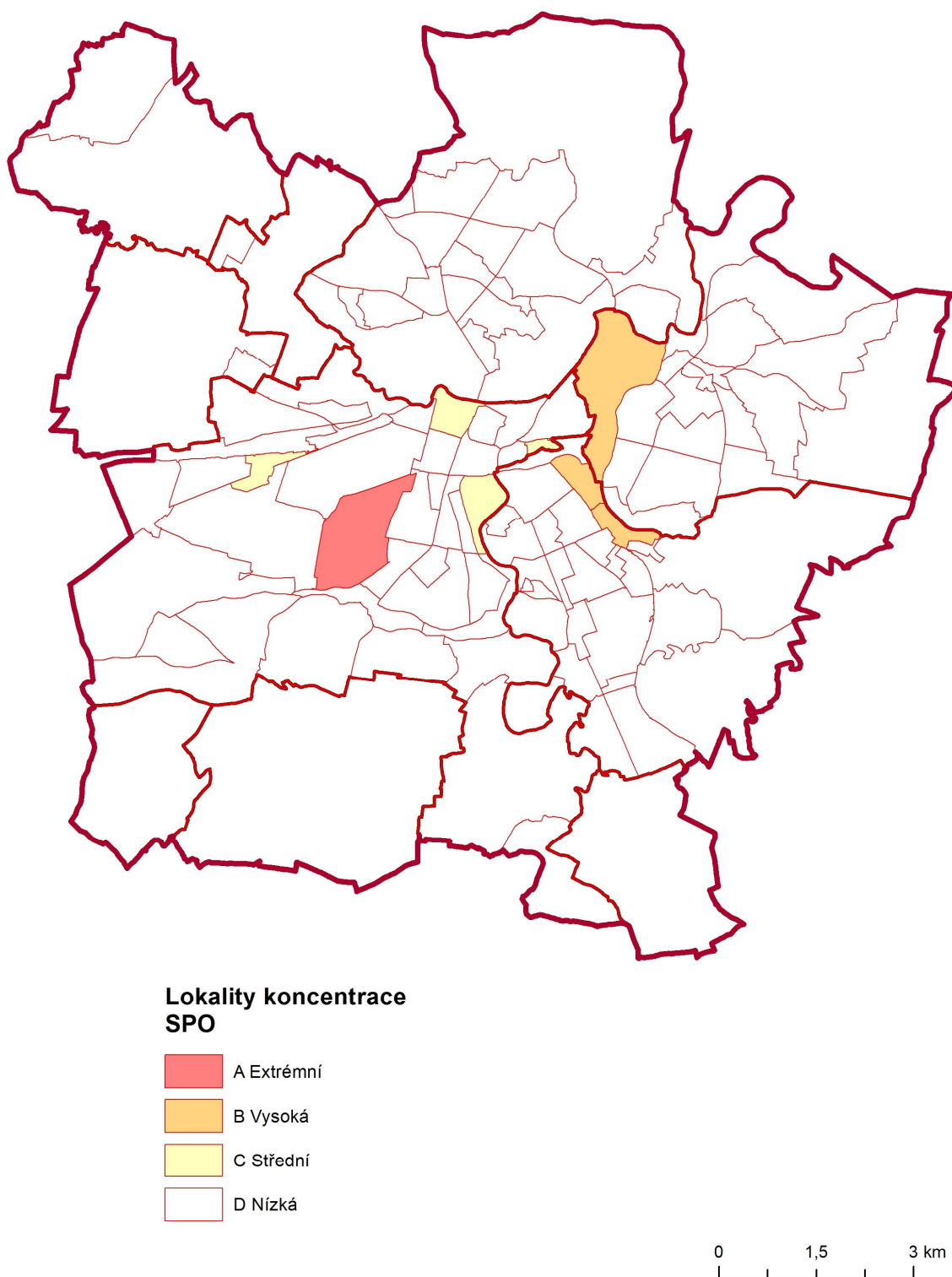
Obrázek 2.1: Počet, podíl a lokalizační kvocient - osoby pobírající příspěvek na živobytí: průměr let 2015-2016

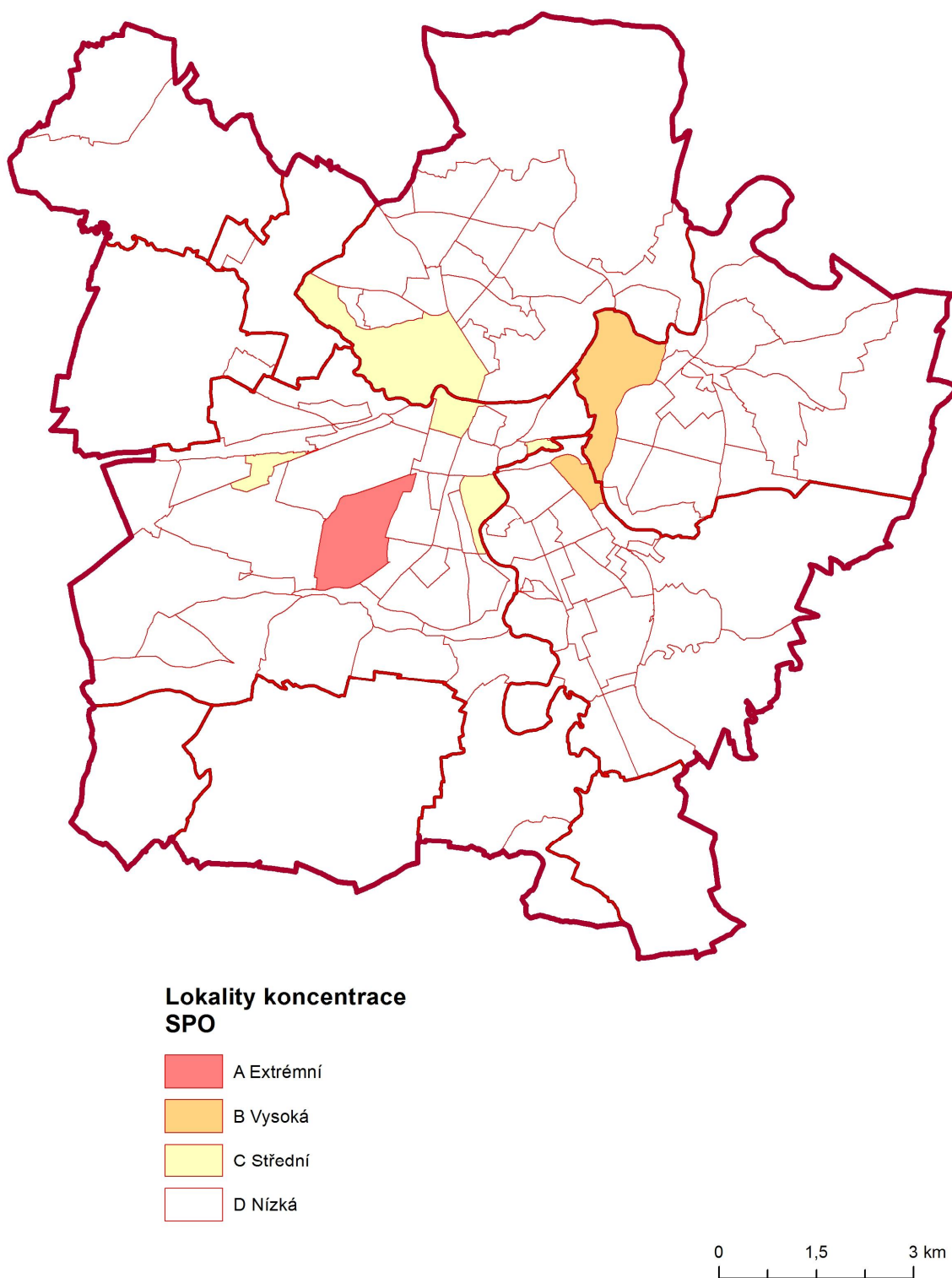
Obrázek 2.2: Počet, podíl a lokalizační kvocient - osoby pobírající příspěvek na živobytí: prosinec 2016

Obrázek 2.3: Lokality koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí: průměr let 2015-2016

Obrázek 2.4: Lokality koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí: prosinec 2016

2.2 Areály koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením a obyvatel s vyšším sociálním statutem

Analýza doplňkově vymezuje koncentrační areály sociálně zranitelných osob, v našem případě SPO, a osob s vyšším sociálním statutem, v našem případě obyvatel s vysokoškolským vzděláním. Smyslem vymezení koncentračních areálů, je poskytnout doplňující informace o území k již identifikovaným lokalitám koncentrace. Koncentrační areály vymezují území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace sociálně zranitelných osob a také území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení (respektive doporučuje zvážit jeho pořizování) z důvodu vyšší koncentrace osob s vyšším sociálním statutem a tudíž sníženou pravděpodobností lokální interakce a integrace.

V prvním případě se při stanovení koncentračních areálů využívají data o SPO, pro které je vyplácen příspěvek na živobytí, za ZSJ. Jde o území, která vzhledem k vyššímu zastoupení sociálně zranitelných osob, respektive osob ohrožených sociálním vyloučením představují riziko zhoršení stávající situace při umístění sociálního bydlení. Koncentrační areál SPO zahrnuje ty ZSJ, v nichž bydlí 10 %, respektive 25 % a 50 % SPO, a které se vyznačují jejich největším zastoupením. ZSJ jsou nejdříve sestupně seřazeny podle podílu SPO na počtu obyvatel příslušné ZSJ. Koncentrační areál s 10 % SPO zahrnuje postupně načítané ZSJ od těch s nejvyšším podílem SPO dokud není dosaženo kumulativního počtu odpovídajícího 10 % SPO z vyšší územní jednotky, kterou je v případě této analýzy území statutárního města Plzně.

Koncentrační areál na úrovni 10% odpovídá lokalitám výrazné koncentrace SPO. Koncentrační areál na úrovni 25 % SPO zahrnuje území, která představují riziko zhoršení stávající situace při umístění sociálního bydlení. Jde o území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením. Koncentrační areál zahrnující ZSJ na úrovni 25-50 % SPO by měl být brán v úvahu při plánování a pořizování sociálního bydlení, riziko zhoršení stávající nepříznivé situace je nicméně podstatně nižší.

Areál 10% koncentrace SPO v Plzni pro roky 2015-2016 i pro stav v prosinci 2016 potvrdil vymezení lokalit extrémní a vysoké koncentrace SPO (Tabulka 2.6, Obrázek 2.5 a 2.6). Areál 25% koncentrace SPO odpovídal vymezení lokalit střední koncentrace SPO a zahrnul některé další ZSJ. Počet těchto ZSJ se však k prosinci 2016 snížil oproti průměrnému stavu za období 2015-2016, což nasvědčuje na trend koncentrace SPO do území menšího rozsahu. V areálu koncentrace přitom nedochází ke zvýšení počtu a podílu SPO. Vyšší míra koncentrace je důsledkem pozitivního trendu celkového snižování počtu a podílu SPO ve městě Plzni s tím, že toto snižování probíhá výrazněji v územích (ZSJ), které nebyly vymezené jako lokality koncentrace a nespádají do areálů koncentrace SPO. Tento trend poukazuje na skutečnost, že u obyvatel lokalit koncentrace SPO a rovněž území areálu 25% koncentrace SPO přetrvává jejich sociálně zranitelná situace i v případě pozitivních trendů na úrovni města a státu a to mnohem častěji než u obyvatel bydlících mimo tyto lokality. Takové zjištění mj. podporuje myšlenku, že bydlení v lokalitách koncentrace sociálních problémů, sociálního vyloučení a rizik segregace zhoršuje možnosti plnohodnotného zapojení obyvatel pobírajících dávky v hmotné nouzi, v našem případě příspěvek na živobytí, do společnosti a překonání jejich sociálně nevýhodné situace. Naopak, SPO bydlící v lokalitách mimo největší koncentrace mají větší pravděpodobnost překonání sociálně zranitelného postavení.

Tabulka 2.6: Areál koncentrace SPO: průměr let 2015-2016

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet SPO 2015/2016	Podíl SPO 2015/2016	Koncentrace 2015/2016	Areál koncentrace 2015/2016
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	124	35,73%	A Extrémní	3,95%
Plzeň 2-Slovany	122203	Lobezská-průmyslový obvod	63	33,82%	B Vysoká	5,97%
Plzeň 4	122734	Jateční	88	33,30%	B Vysoká	8,78%
Plzeň 2-Slovany	319724	Vyšehrad	36	22,52%	B Vysoká	9,94%
Plzeň 3	122076	Hamburk	55	14,84%	C Střední	11,68%
Plzeň 3	122599	Zátiší	108	12,87%	C Střední	15,13%
Plzeň 1	122033	Park kultury	21	7,55%	D Nízká	15,80%
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	115	7,26%	C Střední	19,45%
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	117	7,13%	C Střední	23,18%
Plzeň 3	122556	Na Stráních	11	6,91%	D Nízká	23,52%
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	57	6,02%	D Nízká	25,32%

Zdroj dat o počtu SPO v ZSJ: MPSV ČR

V druhém případě se při stanovení koncentračních areálů obyvatel s vyšším sociálním statusem využívají data o vysokoškolském vzdělání obyvatel. Jde o údaje ze Sčítání lidu, domů a bytů 2011, které sice postupně zastarávají a nezachycují zejména lokality nové bytové výstavby rodinných a bytových domů, představují nicméně jediný informační zdroj poskytující data v potřebném územním detailu na úrovni ZSJ. Koncentrační areály vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva jsou konstruovány pro 10% a 20% koncentraci. Jde o území se zvýšenými riziky při pořizování a provozování sociálního bydlení z důvodu vyšší koncentrace osob s vyšším sociálním statusem a z toho vyplývající sníženou pravděpodobností lokální interakce a integrace, zvýšenou pravděpodobností rezistence místních obyvatel proti umístění sociálního bydlení a větší pravděpodobností vzniku sociálních konfliktů. ZSJ areálu 20% koncentrace obyvatel s vysokoškolským vzděláním považujeme za území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení.

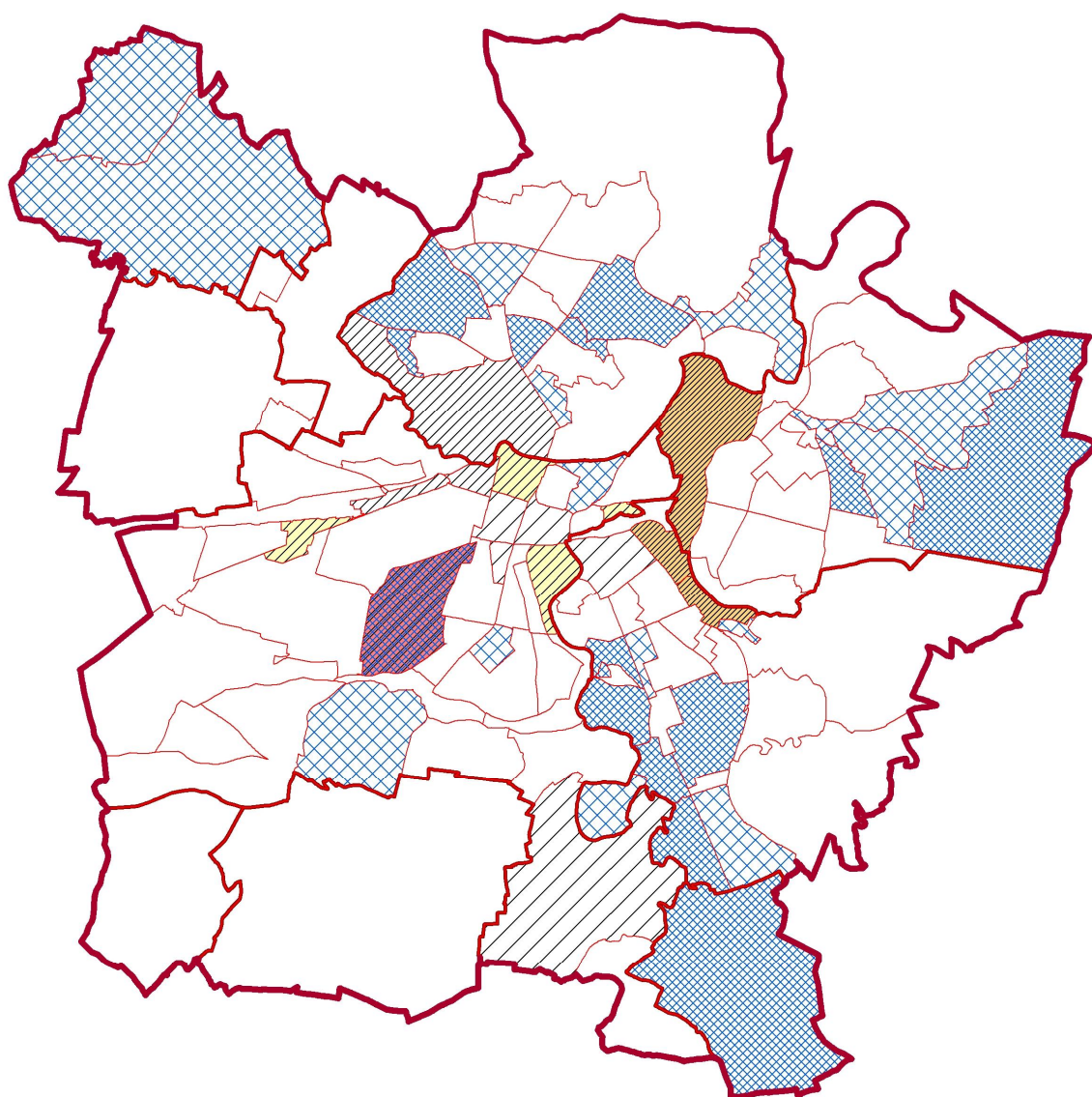
Areál 10% a 20% koncentrace obyvatel s vysokoškolským vzděláním (Tabulka 2.7, Obrázek 2.5 a 2.6) většinou zahrnuje čtvrtě a lokality s nejvyšším sociálním statusem, vyšší kvalitou bytového fondu a rezidenčního prostředí. Tyto lokality se až na výjimky nepřekrývají s areálem koncentrace SPO. Naopak jsou jeho doplňkem, kdy velmi zřídka dochází k přímému sousedství areálu koncentrace SPO a areálu koncentrace VŠ. Ve městě Plzni nicméně existuje výjimka, kterou je ZSJ Zelený trojúhelník přiléhající k areálu Borská Pole. Tato ZSJ spadá jak do areálu nejvyšší, tj. 10% koncentrace SPO, tak do areálu nejvyšší, tj. 10% koncentrace VŠ. Tento polarizující kontrast je způsoben vysokou koncentrací ubytoven v lokalitě Karlov a zároveň blízkým shlukem vysokoškolských kolejí, který zahrnuje i bydlení vysokoškolských pedagogů a výzkumníků ve velkém počtu bytů jednoho ze sedmipodlažních panelových bytových domů v tomto areálu. V celkovém pohledu představuje Zelený trojúhelník v současnosti rozvojové území, které je z části nezastavěné a z části zahrnuje průmysl, skladování a obchod. Kromě toho je zde nově postavená část kampusu Západočeské univerzity a staví se zde nové bytové jednotky.

Tabulka 2.7: Areál koncentrace vysokoškolsky vzdělaných obyvatel: 2011

Městská část	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet VŠ	Podíl VŠ	Areál koncentrace VŠ Plzeň	Areál koncentrace VŠ ČR
Plzeň 1	327760	Sylván	149	40,60%	0,63%	2,22%
Plzeň 1	302244	Vinice-sever	118	40,55%	1,13%	2,24%
Plzeň 2-Slovany	329321	Květná	90	32,61%	1,51%	7,72%
Plzeň 4	302279	Doubravka-průmyslový obvod	26	32,50%	1,62%	7,96%
Plzeň 2-Slovany	122335	Homolka	51	31,10%	1,84%	9,51%
Plzeň 2-Slovany	329312	Staré Slovany-západ	212	29,90%	2,74%	11,72%
Plzeň 2-Slovany	319732	Čechurov-sever	230	29,64%	3,71%	12,28%
Plzeň 2-Slovany	122351	Čechurov-jih	243	29,63%	4,74%	12,30%
Plzeň 1	122149	Starý Lochotín	214	29,08%	5,65%	13,25%
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	78	28,78%	5,98%	13,93%
Plzeň 2-Slovany	122319	Slovany-průmyslový obvod	32	27,12%	6,12%	17,34%
Plzeň 1	302210	Zavadilka-sever	342	26,82%	7,57%	17,89%
Plzeň 1	319767	Zavadilka-jih	70	26,72%	7,86%	18,14%
Plzeň 8-Černice	20109	Černice	289	25,83%	9,09%	19,83%
Plzeň 4	21083	Červený Hrádek	239	25,48%	10,10%	21,01%
Plzeň 4	122688	Přední Újezd	257	25,05%	11,19%	22,03%
Plzeň 9-Malesice	90816	Dolní Vlkyš	10	24,39%	11,23%	23,78%
Plzeň 3	122068	U Spartaku	37	24,34%	11,39%	23,93%
Plzeň 2-Slovany	122343	Hradiště	47	24,23%	11,59%	24,47%
Plzeň 3	122432	Staré Bory	465	23,38%	13,56%	27,23%
Plzeň 1	122173	Stará Košutka	304	23,37%	14,85%	27,27%
Plzeň 1	122041	Záhorsko	220	23,13%	15,78%	28,05%
Plzeň 3	122491	Litická přehrada	36	22,36%	15,93%	30,12%
Plzeň 2-Slovany	329347	Vyšehrad-Na vyhlídce	45	22,06%	16,13%	30,88%
Plzeň 4	122696	Zadní Újezd	192	21,99%	16,94%	31,06%
Plzeň 2-Slovany	122254	Staré Slovany	272	21,79%	18,09%	31,78%
Plzeň 4	329398	U Panského Dvora	50	21,55%	18,30%	32,71%
Plzeň 9-Malesice	90824	Malesice	116	21,28%	18,80%	33,64%
Plzeň 1	122114	Bílá Hora	186	21,23%	19,58%	33,88%

Zdroj dat o počtu vysokoškolsky vzdělaných obyvatel v ZSJ: ČSÚ

Obrázek 2.5: Areály koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí a obyvatel s vysokoškolským vzděláním: průměr let 2015-2016

Lokality koncentrace SPO

- A Extrémní
- B Vysoká
- C Střední
- D Nízká

Areál koncentrace SPO

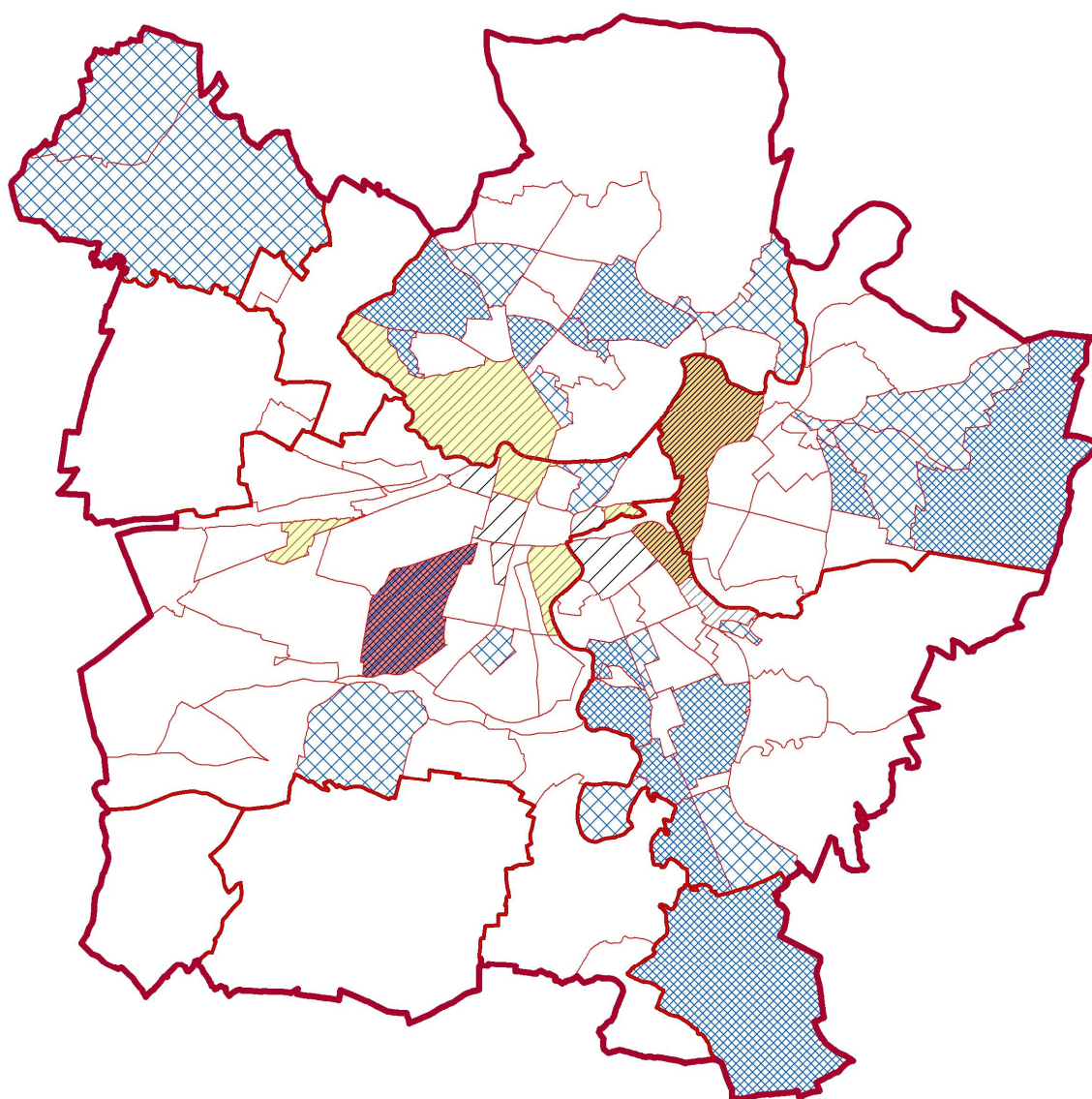
- < 10,0 %
- 10,0 - 25,0 %
- 25,1 - 50,0 %

Areál koncentrace obyvatel s vysokoškolským vzděláním

- < 10,0 %
- 10,0 - 20,0 %
- > 20,0 %

0 1,5 3 km

Obrázek 2.6: Areály koncentrace osob pobírajících příspěvek na živobytí a obyvatel s vysokoškolským vzděláním: prosinec 2016

Lokality koncentrace SPO

- A Extrémní
- B Vysoká
- C Střední
- D Nízká

Areál koncentrace SPO

- < 10,0 %
- 10,0 - 25,0 %
- 25,1 - 50,0 %

Areál koncentrace obyvatel s vysokoškolským vzděláním

- < 10,0 %
- 10,0 - 20,0 %
- > 20,0 %

0 1,5 3 km

2.3 Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením v případě zvýšení SPO o 25 a 50 osob: modelová situace

Vzhledem k dostupnosti statistických dat o SPO a možnosti jejich vyhodnocení za celé město Plzeň analýza modeluje a hodnotí situace v případě zvýšení počtu SPO při pořízení sociálního bydlení. Model umožňuje automatické vyhodnocení pro variantně zvolený počet nárůstu nebo poklesu SPO v souvislosti s pořízením nebo relokací sociálního bydlení nebo sociálně zranitelných osob. V hodnocení jsme využili varianty zvýšení SPO o 25 a 50 osob.

Výsledky modelového vyhodnocení lokalit koncentrace při zvýšení o 25 SPO potvrzují extrémně nepříznivou situaci v ZSJ Zelený trojúhelník a ZSJ Jateční, kdy v případě zvýšení o 50 SPO se k nim přidává i ZSJ Lobežská-průmyslový obvod. Lokality, respektive ZSJ, které model vyhodnocuje jako vysokou a střední úroveň koncentrace SPO mají dvojí charakter. Za prvé korespondují s lokalitami koncentrace vymezenými na základě aktuálního stavu a územími v areálu 25% koncentrace SPO. Modelové vyhodnocení tak potvrzuje, že v těchto lokalitách není vhodné pořizovat sociální bydlení, dále tak navyšovat počet a podíl osob ohrožených sociálním vyloučením, zhoršovat stávající sociální situaci, posilovat koncentraci a vytvářet podmínky pro rozvinutí segregáčních mechanismů.

Za druhé, modelově vyhodnocené lokality koncentrace zahrnují ZSJ s aktuálně malým (nebo nulovým) počtem obyvatel. Model v tomto případě poukazuje na skutečnost, že by se sociální bydlení nemělo plánovat a pořizovat v neosídlených lokalitách, jelikož by tak docházelo k izolaci od stávajících rezidenčních lokalit, čímž by došlo k prostorové izolaci a zásadnímu omezení možností lokální sociální interakce a tak i integrace uživatelů sociálního bydlení do společnosti a naopak k vytváření segregovaných lokalit sociálního bydlení.

Modelové vyhodnocení na druhou stranu ukazuje, že pořízení sociálního bydlení, které by vedlo ke zvýšení SPO o 50 osob, by nevedlo k zásadnímu zhoršení situace a posunu mezi lokality zvýšené koncentrace, u ZSJ Centrum-jihozápad a ZSJ Petrohrad, které jsou v Plzni spojovány se zvýšeným výskytem sociálně vyloučených osob a byly „Analýzou sociálně vyloučených lokalit v ČR“ (GAC 2015) identifikovány jako sociálně vyloučené lokality. V případě ZSJ Centrum-jihozápad, která zahrnuje lokalitu zvanou Plac, došlo v důsledku rekonstrukce 4 bytových domů k výraznému snížení počtu SPO, takže při modelování lokalit koncentrace při zvýšení SPO o 25 a 50 osob oproti stavu z prosince 2016, tato ZSJ není vůbec klasifikována jako lokalita koncentrace. Vedle podmínek, které ukazují statistická data je však při plánování a pořizování sociálního bydlení nezbytné reflektovat symbolickou rovinu, veřejný diskurz a stigma, které si obě lokality v současnosti nesou v souvislosti s jejich charakterem a nepříznivým vývojem v minulosti (viz analýza percepce a reprezentace).

Analýza identifikuje území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a jež jsou určena jako ty ZSJ, kde by nárůst o 50 SPO vedl k vytvoření nových lokalit koncentrace obyvatel pobírajících příspěvek na živobytí (Tabulka 2.8, Obrázek 2.7 a 2.8).

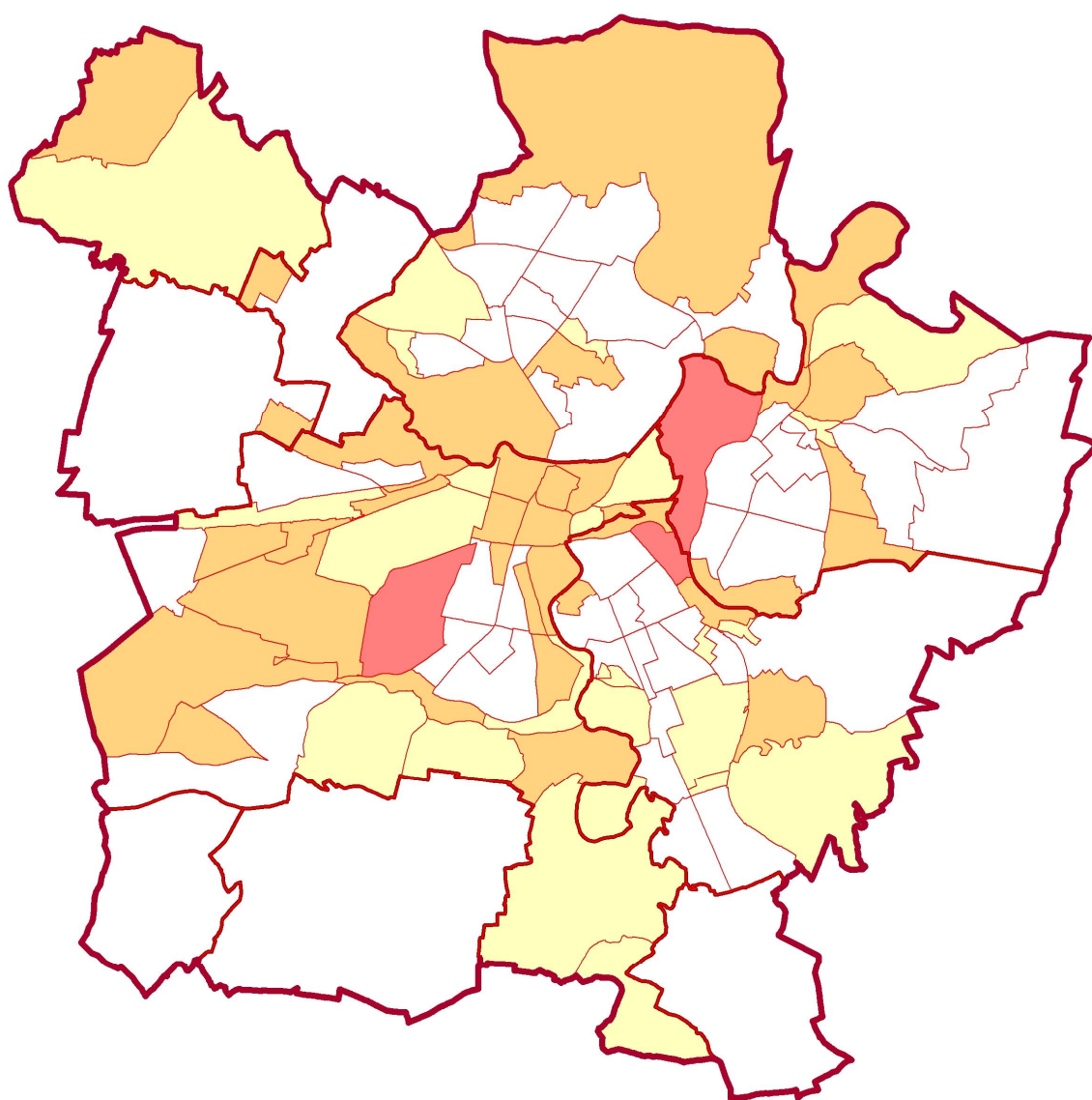
Tabulka 2.8: Lokality koncentrace při zvýšení počtu SPO o 25 a 50 osob

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK+25 2016_12	LK+50 2016_12	LK+25 2015/2016	LK+50 2015/2016
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	A Extrémní	A Extrémní	A Extrémní	A Extrémní
Plzeň 2-	122203	Lobežská-průmyslový	B Vysoká	A Extrémní	B Vysoká	A Extrémní

Slovany		obvod				
Plzeň 4	122734	Jateční	A Extrémní	A Extrémní	A Extrémní	A Extrémní
Plzeň 1	122033	Park kultury	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 3	122076	Hamburk	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 3	122599	Zátiší	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 9- Malesice	90816	Dolní Vlkýš	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122068	U Spartaku	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 2- Slovany	122084	Hlavní nádraží	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 1	122106	Beranovka	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 1	122131	Nemocnice Lochotín	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 1	122181	Bolevecké rybníky	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 2- Slovany	122211	Papírna	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 2- Slovany	122301	Božkov-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122394	Nemocnice	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122459	Doudlevice-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122483	České údolí	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122513	Borská pole	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 3	122556	Na Stráních	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 4	122611	Lobzy	B Vysoká	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 4	122629	Ústřední hřbitov	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 4	122718	Chlum	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 1	302236	Košutka-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	302252	Valcha-Pod lesem	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	302261	Domažlická-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 4	302279	Doubravka-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 4	302287	Bukovec-průmyslový obvod	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 2- Slovany	319724	Vyšehrad	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	319759	U Doudleveckého hřbitova	C Střední	B Vysoká	C Střední	B Vysoká
Plzeň 5- Křimice	322261	Křimice-východ	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 7- Radčice	322270	Radčice-Pod Kyjovem	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	329355	Borské polesí	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	329363	U Mže	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 4	329371	U Svatého Jiří	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122092	Pivovary	C Střední	B Vysoká	C Střední	C Střední

Plzeň 2-Slovany	122335	Homolka	C Střední	B Vysoká	C Střední	C Střední
Plzeň 3	122491	Litická přehrada	C Střední	B Vysoká	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	329347	Vyšehrad-Na vyhlídce	C Střední	B Vysoká	C Střední	C Střední
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	C Střední	C Střední	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	C Střední	C Střední	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	121983	Plzeň-historické jádro	D Nízká	C Střední	D Nízká	B Vysoká
Plzeň 3	122009	Centrum-jih	D Nízká	C Střední	D Nízká	B Vysoká
Plzeň 3	122408	Proti Belánce	C Střední	C Střední	B Vysoká	B Vysoká
Plzeň 3	20117	Podhájí	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 3	20125	Radobyčice	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	71056	Koterov	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 9-Malesice	90824	Malesice	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 3	121991	Centrum-východ	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	122238	Pod Homolkou	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	122289	Petřín-západ	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 2-Slovany	122319	Slovany-průmyslový obvod	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	122343	Hradiště	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 3	122467	Doudlevec	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 3	122475	Výsluní	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 3	122530	Hlavní závod	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 3	122581	Slovanské údolí	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 4	122700	Bukovec	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 1	302244	Vinice-sever	C Střední	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 2-Slovany	319741	Bručná-sever	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 1	319767	Zavadička-jih	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 1	327760	Sylván	D Nízká	C Střední	D Nízká	C Střední
Plzeň 2-Slovany	329321	Květná	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 4	329398	U Panského Dvora	C Střední	C Střední	C Střední	C Střední
Plzeň 1	122149	Starý Lochotín	D Nízká	C Střední	D Nízká	D Nízká
Plzeň 2-Slovany	122297	Božkov	D Nízká	C Střední	D Nízká	D Nízká
Plzeň 3	122505	Valcha	D Nízká	C Střední	D Nízká	D Nízká
Plzeň 2-Slovany	329312	Staré Slovany-západ	D Nízká	C Střední	D Nízká	D Nízká
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	D Nízká	D Nízká	D Nízká	B Vysoká

Obrázek 2.7: Lokality koncentrace při zvýšení o 50 SPO: průměr let 2015-2016

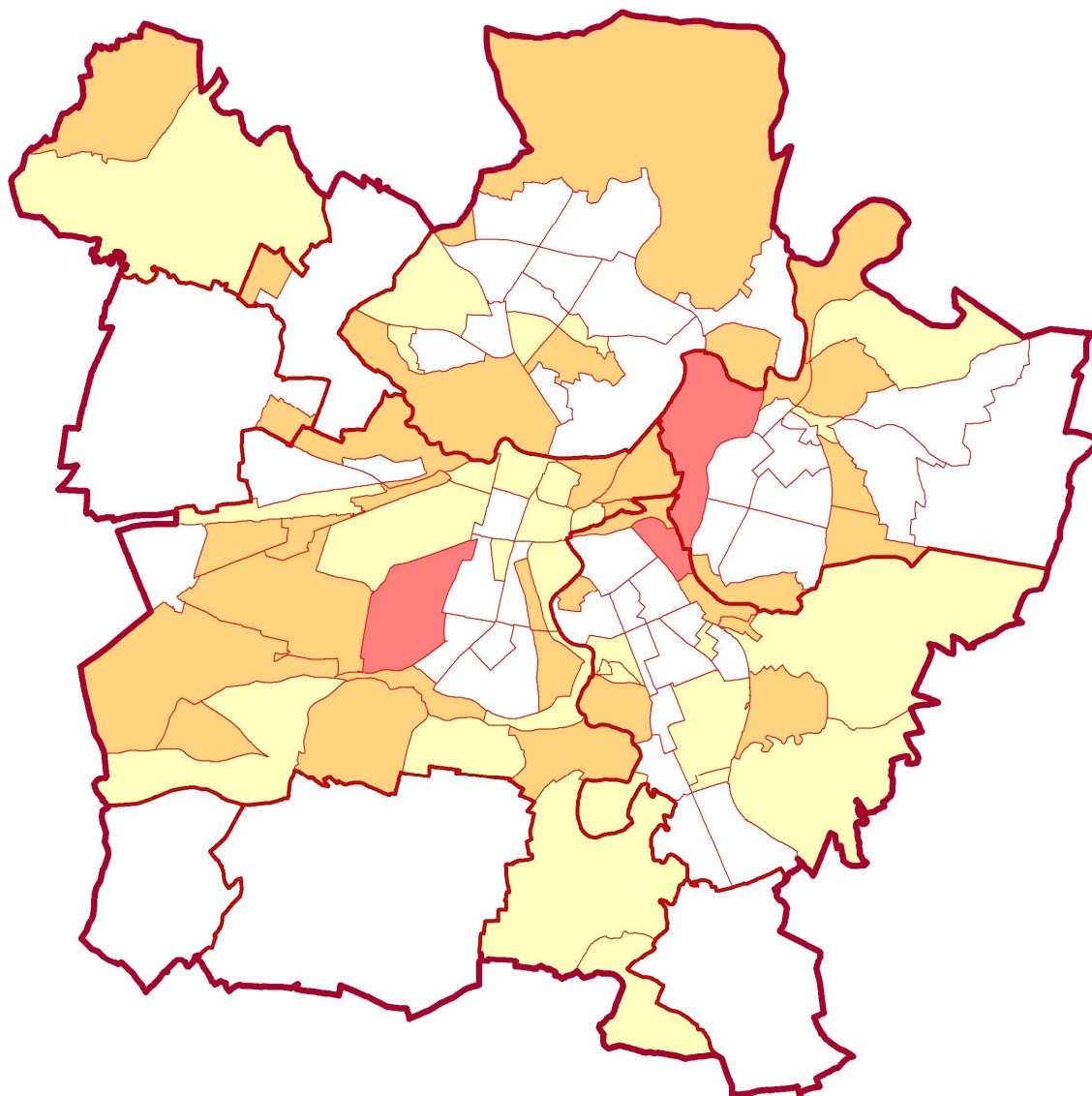
**Lokality koncentrace:
při zvýšení o 50 SPO**

0 1,5 3 km

Obrázek 2.8: Lokality koncentrace při zvýšení o 50 SPO: prosinec 2016

**Lokality koncentrace:
při zvýšení o 50 SPO**

0 1,5 3 km

2.4 Území vhodná pro pořízení sociálního bydlení: vyhodnocení na základě analýzy statistických dat

Území, která nejsou lokalitami koncentrace, nestanou se lokalitami koncentrace v případě zvýšení o 50 SPO a nespádají do koncentračních areálů SPO a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel metodika vyhodnocuje jako oblasti vhodné pro pořízení sociálního bydlení.

Komplexní vyhodnocení analýz (identifikace aktuálních lokalit koncentrace, lokalit koncentrace v případě pořízení sociálního bydlení o rozsahu zvyšujícího počet SPO o 50, a koncentračních areálů SPO a vysokoškolsky vzdělaných obyvatel) rozlišuje pět typů území (základních sídelních jednotek), které se liší z hlediska míry vhodnosti či nevhodnosti pro plánování a pořizování sociálního bydlení:

- Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení z důvodu vysoké koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
- Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO
- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem
- Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení

Za území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení jsou považovány lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, které jsou v analýze reprezentovány lokalitami koncentrace obyvatel pobírajících příspěvek na živobytí.

Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením zastupují areály koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, respektive ZSJ areálu 25 % koncentrace obyvatel pobírajících příspěvek na živobytí a jež nebyly vymezeny v rámci lokalit koncentrace.

Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením jsou určena jako ty ZSJ, kde by nárůst o 50 SPO vedl k vytvoření nových lokalit koncentrace obyvatel pobírajících příspěvek na živobytí.

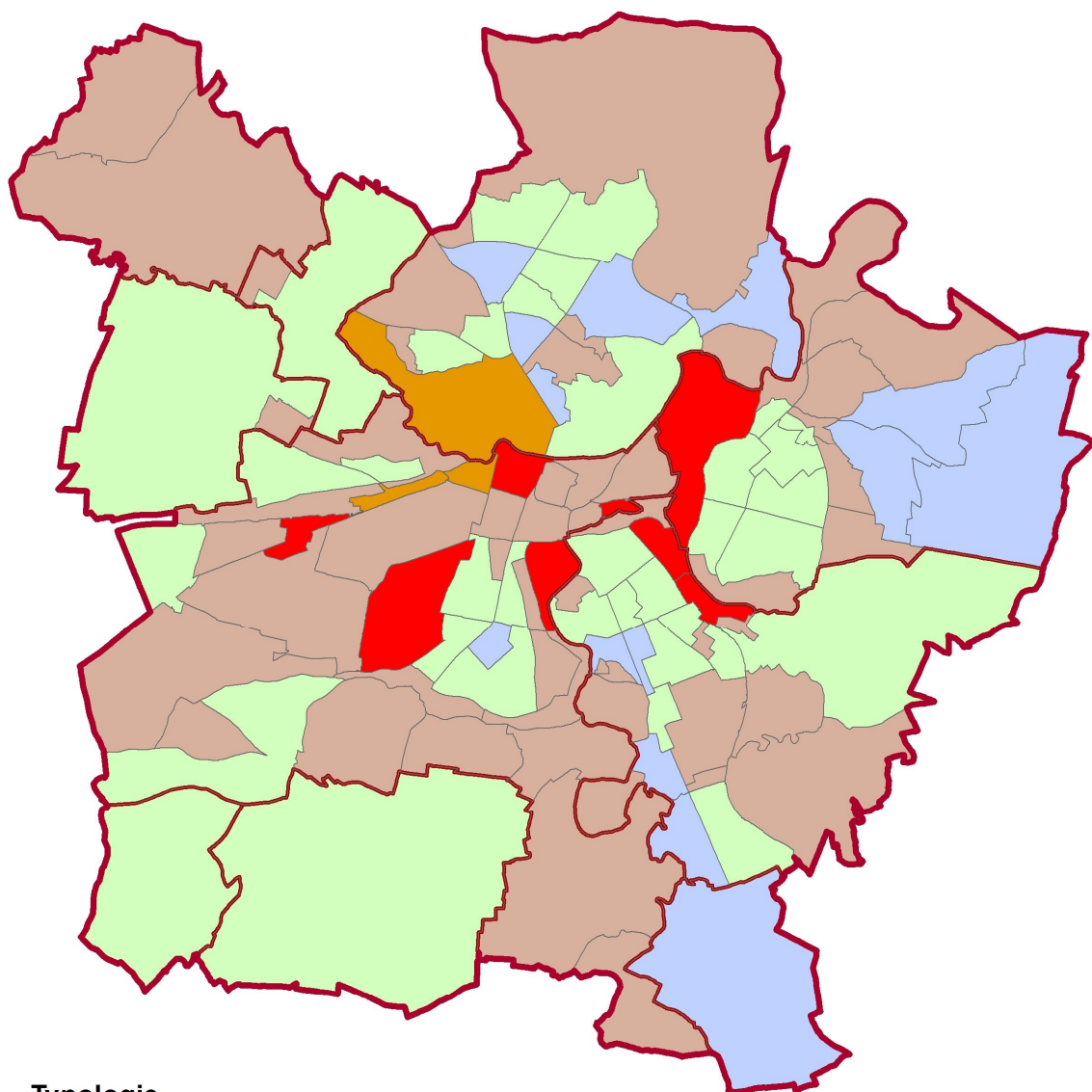
Území, kde se nedoporučuje⁵ pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem představují ZSJ areálu 20 % koncentrace obyvatel s vysokoškolským vzděláním.

Území, která jsou vhodná pro plánování a pořízení sociálního bydlení zahrnují všechny ostatní lokality.

Typologie území byla testována při realizaci projektu „Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR“, který byl zpracováván pro MPSV ČR a potřeby projektu „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“.

⁵ Alternativně je možné použít formulaci „kde se doporučuje zvážit vhodnost pořizování sociálního bydlení“.

Obrázek 2.9: Souhrnná vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě statistické analýzy: na základě vyhodnocení SPO za průměr let 2015-2016

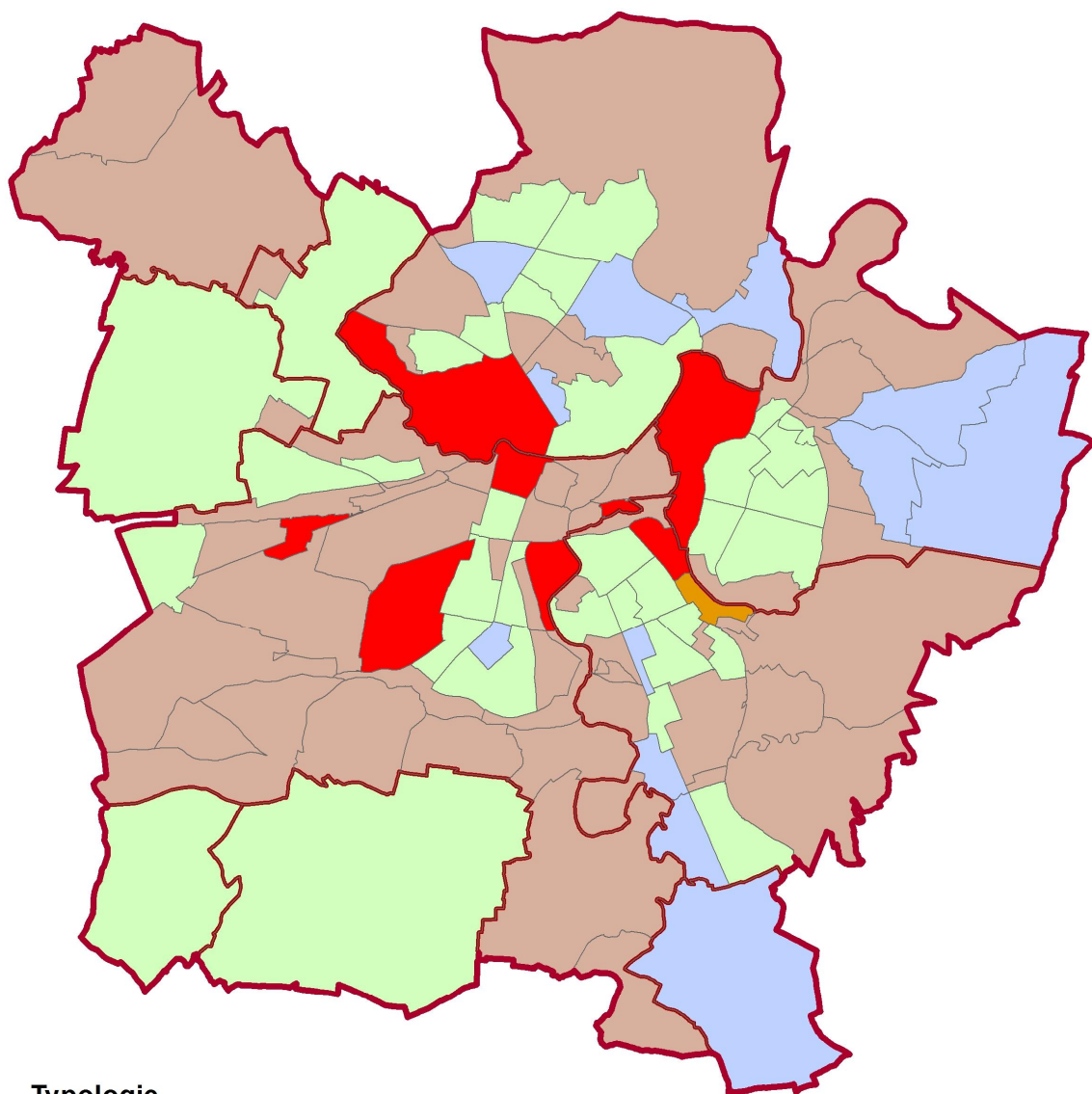

Typologie

- Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení
- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
- Území kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO
- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statusem
- Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení

0 1,5 3 km

Obrázek 2.10: Souhrnná vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě statistické analýzy: na základě vyhodnocení SPO za prosinec 2016

Typologie

- Území nevhodná pro pořízení sociálního bydlení
- Území, kde se nedoporučuje pořízovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
- Území kde se nedoporučuje plánovat a pořízovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO
- Území, kde se nedoporučuje pořízovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statusem
- Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení

0 1,5 3 km

Tabulka 2.9: Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK 2015/2016	LK+50 2015/2016	AK_SPO 2015/2016	AK_VŠ	Typ ZSJ
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	A Extrémní	A Extrémní	3,95%	5,98%	A
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	C Střední	B Vysoká	23,18%	65,29%	A
Plzeň 3	122599	Zátiší	C Střední	B Vysoká	15,13%	86,75%	A
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	C Střední	B Vysoká	19,45%	96,44%	A
Plzeň 3	122076	Hamburk	C Střední	B Vysoká	11,68%	99,77%	A
Plzeň 2-Slovany	319724	Vyšehrad	B Vysoká	B Vysoká	9,94%	99,97%	A
Plzeň 2-Slovany	122203	Lobezská-průmyslový obvod	B Vysoká	A Extrémní	5,97%	99,99%	A
Plzeň 4	122734	Jateční	B Vysoká	A Extrémní	8,78%	100,00%	A

Tabulka 2.10: Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK 2015/2016	LK+50 2015/2016	AK_SPO 2015/2016	AK_VŠ	Typ ZSJ
Plzeň 3	122556	Na Stráních	D Nízká	B Vysoká	23,52%	26,29%	B
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	D Nízká	C Střední	25,32%	82,53%	B
Plzeň 1	122033	Park kultury	D Nízká	B Vysoká	15,80%	93,55%	B

Tabulka 2.11: Území kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK 2015/2016	LK+50 2015/2016	AK_SPO 2015/2016	AK_VŠ	Typ ZSJ
Plzeň 1	327760	Sylván	D Nízká	C Střední	100,00%	0,63%	C
Plzeň 1	302244	Vinice-sever	D Nízká	C Střední	100,00%	1,13%	C
Plzeň 2-Slovany	329321	Květná	D Nízká	C Střední	99,44%	1,51%	C
Plzeň 4	302279	Doubravka-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	100,00%	1,62%	C
Plzeň 2-Slovany	122335	Homolka	D Nízká	C Střední	100,00%	1,84%	C
Plzeň 2-Slovany	122319	Slovany-průmyslový obvod	D Nízká	C Střední	96,70%	6,12%	C
Plzeň 1	319767	Zavadilka-jih	D Nízká	C Střední	100,00%	7,86%	C
Plzeň 9-Malesice	90816	Dolní Vlkyš	D Nízká	B Vysoká	100,00%	11,23%	C
Plzeň 3	122068	U Spartaku	D Nízká	B Vysoká	95,93%	11,39%	C
Plzeň 2-Slovany	122343	Hradiště	D Nízká	C Střední	100,00%	11,59%	C
Plzeň 3	122491	Litická přehrada	D Nízká	C Střední	100,00%	15,93%	C

Plzeň 2-Slovany	329347	Vyšehrad-Na vyhlídce	D Nízká	C Střední	96,25%	16,13%	C
Plzeň 4	329398	U Panského Dvora	D Nízká	C Střední	96,42%	18,30%	C
Plzeň 9-Malesice	90824	Malesice	D Nízká	C Střední	69,72%	18,80%	C
Plzeň 3	122581	Slovanské údolí	D Nízká	C Střední	99,80%	25,54%	C
Plzeň 2-Slovany	319741	Bručná-sever	D Nízká	C Střední	100,00%	25,78%	C
Plzeň 2-Slovany	122289	Petrín-západ	D Nízká	C Střední	96,97%	26,19%	C
Plzeň 2-Slovany	122238	Pod Homolkou	D Nízká	C Střední	99,48%	31,70%	C
Plzeň 4	122700	Bukovec	D Nízká	C Střední	100,00%	45,24%	C
Plzeň 3	122408	Proti Belánc	D Nízká	B Vysoká	29,26%	58,07%	C
Plzeň 3	122009	Centrum-jih	D Nízká	B Vysoká	40,16%	63,37%	C
Plzeň 3	20117	Podhájí	D Nízká	C Střední	100,00%	65,48%	C
Plzeň 1	122181	Bolevecké rybníky	D Nízká	B Vysoká	96,54%	66,52%	C
Plzeň 3	122467	Doudlevice	D Nízká	C Střední	63,11%	67,04%	C
Plzeň 3	121983	Plzeň-historické jádro	D Nízká	B Vysoká	52,33%	67,95%	C
Plzeň 3	121991	Centrum-východ	D Nízká	C Střední	52,70%	84,57%	C
Plzeň 3	319759	U Doudleveckého hřbitova	D Nízká	B Vysoká	100,00%	84,63%	C
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	D Nízká	B Vysoká	36,37%	86,32%	C
Plzeň 3	122513	Borská pole	D Nízká	B Vysoká	96,09%	86,37%	C
Plzeň 3	122475	Výsluní	D Nízká	C Střední	97,33%	92,78%	C
Plzeň 2-Slovany	71056	Koterov	D Nízká	C Střední	97,21%	95,90%	C
Plzeň 4	122611	Lobzy	D Nízká	B Vysoká	100,00%	96,49%	C
Plzeň 3	20125	Radobyčice	D Nízká	C Střední	37,25%	96,71%	C
Plzeň 3	122092	Pivovary	D Nízká	C Střední	100,00%	98,93%	C
Plzeň 2-Slovany	122084	Hlavní nádraží	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,78%	C
Plzeň 7-Radčice	322270	Radčice-Pod Kyjovem	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,81%	C
Plzeň 4	122629	Ústřední hřbitov	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,83%	C
Plzeň 4	302287	Bukovec-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	95,73%	99,85%	C
Plzeň 4	122718	Chlum	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,87%	C
Plzeň 1	122106	Beranovka	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,89%	C
Plzeň 3	122459	Doudlevice-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	95,77%	99,90%	C
Plzeň 3	329363	U Mže	D Nízká	B Vysoká	95,49%	99,91%	C
Plzeň 1	122131	Nemocnice Lochotín	D Nízká	B Vysoká	95,65%	99,92%	C
Plzeň 3	122530	Hlavní závod	D Nízká	C Střední	97,05%	99,94%	C
Plzeň 3	122483	České údolí	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,95%	C
Plzeň 5-Křimice	322261	Křimice-východ	D Nízká	B Vysoká	100,00%	99,96%	C
Plzeň 2-Slovany	122211	Papírna	D Nízká	B Vysoká	95,33%	100,00%	C

Plzeň 2-Slovany	122301	Božkov-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 3	122394	Nemocnice	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 1	302236	Košutka-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 3	302252	Valcha-Pod lesem	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 3	302261	Domažlická-průmyslový obvod	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 3	329355	Borské polesí	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C
Plzeň 4	329371	U Svatého Jiří	D Nízká	B Vysoká	100,00%	100,00%	C

Tabulka 2.12: Území kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK 2015/2016	LK+50 2015/2016	AK_SPO 2015/2016	AK_VŠ	Typ ZSJ
Plzeň 2-Slovany	329312	Staré Slovany-západ	D Nízká	D Nízká	97,90%	2,74%	D
Plzeň 2-Slovany	319732	Čechurov-sever	D Nízká	D Nízká	100,00%	3,71%	D
Plzeň 2-Slovany	122351	Čechurov-jih	D Nízká	D Nízká	98,48%	4,74%	D
Plzeň 1	122149	Starý Lochotín	D Nízká	D Nízká	99,56%	5,65%	D
Plzeň 1	302210	Zavadička-sever	D Nízká	D Nízká	98,84%	7,57%	D
Plzeň 8-Černice	20109	Černice	D Nízká	D Nízká	99,68%	9,09%	D
Plzeň 4	21083	Červený Hrádek	D Nízká	D Nízká	99,96%	10,10%	D
Plzeň 4	122688	Přední Újezd	D Nízká	D Nízká	99,40%	11,19%	D
Plzeň 3	122432	Staré Bory	D Nízká	D Nízká	75,51%	13,56%	D
Plzeň 1	122173	Stará Košutka	D Nízká	D Nízká	98,32%	14,85%	D
Plzeň 1	122041	Záhorsko	D Nízká	D Nízká	97,74%	15,78%	D
Plzeň 4	122696	Zadní Újezd	D Nízká	D Nízká	99,88%	16,94%	D
Plzeň 2-Slovany	122254	Staré Slovany	D Nízká	D Nízká	89,82%	18,09%	D
Plzeň 1	122114	Bílá Hora	D Nízká	D Nízká	97,53%	19,58%	D
Plzeň 2-Slovany	122360	Bručná-jih	D Nízká	D Nízká	98,64%	20,45%	D

Tabulka 2.13: Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	LK 2015/2016	LK+50 2015/2016	AK_SPO 2015/2016	AK_VŠ	Typ ZSJ
Plzeň 2-Slovany	122246	U Jiráskova náměstí	D Nízká	D Nízká	70,82%	22,11%	E
Plzeň 3	122416	Bezovka	D Nízká	D Nízká	56,12%	25,16%	E
Plzeň 2-Slovany	329401	Petrín-východ	D Nízká	D Nízká	99,00%	27,09%	E
Plzeň 2-Slovany	122297	Božkov	D Nízká	D Nízká	69,38%	27,73%	E

Plzeň 1	122050	Roudná	D Nízká	D Nízká	57,33%	28,79%	E
Plzeň 3	122386	Bory-u nemocnice	D Nízká	D Nízká	61,14%	31,45%	E
Plzeň 2-Slovany	122327	Za Homolkou	D Nízká	D Nízká	90,39%	33,34%	E
Plzeň 2-Slovany	122220	Nad papírnou	D Nízká	D Nízká	71,81%	34,79%	E
Plzeň 4	122670	Doubravka	D Nízká	D Nízká	93,66%	36,95%	E
Plzeň 1	302228	Sídliště Košutka	D Nízká	D Nízká	93,02%	44,35%	E
Plzeň 10-Lhota	80942	Lhota	D Nízká	D Nízká	99,76%	44,95%	E
Plzeň 1	122122	Bolevec	D Nízká	D Nízká	95,17%	51,06%	E
Plzeň 4	122661	Sídliště Doubravka	D Nízká	D Nízká	74,51%	53,82%	E
Plzeň 3	122441	Sídliště Bory	D Nízká	D Nízká	80,07%	56,91%	E
Plzeň 1	122165	Vinice-jih	D Nízká	D Nízká	67,07%	62,38%	E
Plzeň 6-Litice	122742	Litice	D Nízká	D Nízká	99,24%	64,43%	E
Plzeň 4	329380	Zábělská	D Nízká	D Nízká	89,46%	66,41%	E
Plzeň 4	122637	Pod Švabinami	D Nízká	D Nízká	81,29%	69,39%	E
Plzeň 4	122645	Letná	D Nízká	D Nízká	62,51%	70,68%	E
Plzeň 2-Slovany	122271	Sídliště Slovany	D Nízká	D Nízká	77,40%	73,29%	E
Plzeň 3	122505	Valcha	D Nízká	D Nízká	100,00%	73,70%	E
Plzeň 2-Slovany	122190	Petrohrad	D Nízká	D Nízká	50,06%	77,14%	E
Plzeň 2-Slovany	122262	Slovany-u stadionů	D Nízká	D Nízká	82,61%	78,94%	E
Plzeň 1	122157	Sídliště Lochotín-sever	D Nízká	D Nízká	87,05%	82,12%	E
Plzeň 4	122653	Malá Doubravka	D Nízká	D Nízká	68,88%	84,40%	E
Plzeň 3	122564	Přední Skvrňany	D Nízká	D Nízká	87,91%	88,22%	E
Plzeň 3	122572	Zadní Skvrňany	D Nízká	D Nízká	85,29%	92,50%	E
Plzeň 4	122726	Nad Týncem	D Nízká	D Nízká	90,71%	93,44%	E
Plzeň 1	319716	Sídliště Lochotín-jih	D Nízká	D Nízká	89,04%	95,58%	E
Plzeň 2-Slovany	329339	Sídliště Slovany-sever	D Nízká	D Nízká	72,56%	97,41%	E
Plzeň 3	122602	Nová Hospoda	D Nízká	D Nízká	81,63%	97,83%	E
Plzeň 5-Křimice	76198	Křimice	D Nízká	D Nízká	78,10%	98,50%	E
Plzeň 7-Radčice	137413	Radčice	D Nízká	D Nízká	98,06%	98,86%	E
Plzeň 1	302201	U cizineckého domu	D Nízká	D Nízká	80,43%	99,19%	E
Plzeň 3	122424	Nad Bezovkou	D Nízká	D Nízká	58,58%	99,70%	E

3 Analýza reprezentace a percepce

Vzhledem k některým nedostatkům statistických dat (zastarání, nemožnost zachytit menší koncentrace v rámci populačně velkých ZSJ) a z důvodu kontroly a doplnění používá metodika doplňkové metody identifikace prostorových koncentrací prostřednictvím rozhovorů s klíčovými aktéry (percepce) veřejného, neziskového a akademického sektoru a na základě analýzy mediálního diskurzu (reprezentace) a dalších zdrojů.

Informace o lokalitách získané z analýzy mediálního diskurzu a z rozhovorů s klíčovými aktéry se územně přiřazují do příslušných základních sídelních jednotek (ZSJ) a hodnotí se z hlediska segregace nebo rizika segregace ve vztahu k celé základní sídelní jednotce. Informace byly vyhodnocené ve dvou stupních a to, zda jsou lokality vnímané (1) jako problémové adresy a/nebo koncentrace sociálně vyloučených obyvatel nebo (2) se vyznačují znaky a riziky segregace.

Vzájemné propojení, respektive překrytí reprezentace a percepce koncentrací sociálního vyloučení a segregace v územní jednotce vnímáme jako významný signál vnímané a diskutované sociální marginalizace. Takto nastavený diskurz a vnímání klíčovými aktéry je zároveň indikátorem existující stigmatizace lokality. Lokality koncentrace sociálně vyloučených obyvatel a lokality se znaky segregace, které byly identifikované na základě percepce a reprezentace jsou v naprosté většině případů shodné s lokalitami identifikovanými na základě analýzy dat. Existuje však značné množství lokalit, kde statistická data ukazují na významnou koncentraci osob ohrožených chudobou a potažmo sociálním vyloučením, které ale (zatím) nejsou předmětem veřejného diskurzu a nejsou ani v širším povědomí klíčových informátorů. Přesto jim je nezbytné věnovat pozornost.

Na druhou stranu analýza rovněž ukázala, že ne všechny lokality označované ve veřejném diskurzu jako sociálně vyloučené či segregované nezbytně naplňují kvantitativní kriteria. Jde o ZSJ Petrohrad v Plzni, která je na základě tzv. Gabalovy zprávy (GAC 2015) považována za sociálně vyloučenou lokalitu. V takovém případě je při rozhodování o plánování a realizaci sociálního bydlení nezbytné přihlížet k prisuzovanému stigma, i když statistické data ukazují, že situace není zdaleka tak nepříznivá, jak naznačuje veřejný diskurz.

3.1 Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě reprezentací v mediálním diskurzu a vybraných dokumentech

Analýza mediálního diskurzu vyhodnocuje informace o aktivní reprezentaci jevů spojených se segregací a sociálním vyloučením a poskytuje tak doplňující informace k analýzám statistických dat a analýze percepce klíčovými aktéry, s nimiž dohromady tvoří podklad pro terénní šetření lokalit, jež následuje v dalším kroku analýzy segregace. Pro potřeby této analýzy jsme hodnotili tisk, který je dostupný online. Cílem analýzy bylo zachytit lokality města Plzně, které jsou vnímány, popisovány a diskutovány v souvislosti s tematikou sociálního vyloučení a segregace.

Informace jsme čerpali ze 13 zdrojů, jimiž byly online verze vybraných celostátních deníků, regionálního tisku a místních novin a zpravodajů:

- celostátní: Mladá fronta Dnes (www.idnes.cz) a Lidové noviny (www.lidovky.cz)
- regionální: Plzeňský deník (www.plzensky.denik.cz)
- místní: Radniční listy (www.plzen.eu) a devět novin a zpravodajů z deseti městských obvodů Plzně (Občasník Osmička - zpravodaj MO Plzeň 8 - Černice - momentálně nevychází).

Články jsme vyhledávali prostřednictvím klíčových slov a spojení, které souvisí s tematikou analýzy, tj. s procesy koncentrace a segregace sociálně vyloučených osob: Plzeň, ghetto, sociálně vyloučená lokalita, sociální vyloučení, Romové, nepřizpůsobiví, chudoba, ubytovna, cizinci. Časové rozpětí vyhledávané informace představovalo období posledních pěti let, tedy od roku 2013 do roku 2017. Každý dohledaný článek byl přečten a vyhodnocen z hlediska relevantnosti. V případě, že článek pojednával o lokalitách koncentrace sociálně vyloučených osob nebo byl tematicky blízký zkoumané problematice, byl zařazen do databáze článků. Databáze článků obsahuje informace získané z vyhodnocení relevantních článků: zdroj, datum, klíčová slova v článku, názvy lokalit, citace z článků a odkaz na článek.

Celkem bylo nalezeno 40 článků přímo odkazujících na sociálně vyloučené lokality nebo tematicky blízkých zkoumané problematice. Převážná většina článků (30) byla zveřejněná v regionálním a místním tisku města Plzně. Naopak, celostátní deníky se místní problematice věnují jen okrajově. V deníku Mladá fronta Dnes bylo publikováno deset článků, v Lidových novinách nebyl nalezen ani jeden.

Počet článků obsahující informaci o sociálně vyloučených lokalitách ve městě Plzni v letech 2013—2017 mírně narůstal (5 za rok 2013, 7 za rok 2014, 10 za rok 2015, 7 za rok 2016 a 11 za necelý rok 2017). Podobně se za posledních pět let zvýšil počet plzeňských lokalit, které mediální diskurz řadí mezi problémové, sociálně vyloučené, nebo jim dokonce přisuzuje nálepku ghetta. Dlouhodobě se mezi adresami se špatnou pověstí objevuje oblast mezi ulicí Plachého a Korandovou, která je mezi místními známá jako „Plac“. Dalšími adresami, kterým se Plzeňané vyhýbají, je komplex budov v Jateční ulici a také lokalita Petrohrad na Slovanech. O těchto třech lokalitách se v médiích píše jako o sociálně vyloučených, a to převážně v souvislosti s vysokou koncentrací romského obyvatelstva.

Analýza tisku poukázala také na další adresu, kterou jsou ubytovny na Borských polích (jde o lokalitu Karlov, která však v médiích není explicitně pojmenovaná), kde bydlí zejména cizinci. Média upozorňují na narůstající počet zahraničních zaměstnanců, kteří jsou občas ubytováni nelegálně a dopouští se přestupků. Články upozorňovaly na chování cizinců a problémové soužití především mezi sebou na ubytovnách, na to, že jsou nositeli bezpečnostních rizik a sociálních problémů, a tím ohrožují místní obyvatelstvo. V souvislosti s kriminalitou cizinců byla v médiích zmiňovaná Americká ulice, která láká rozmanitou nabídkou zábavy a v nočních hodinách se stává „nebezpečnou“. Cizinci byli rovněž spojováni s problémem bezdomovectví s odkazem na ty, kteří do Česka přicházejí jako levná pracovní síla a poté, co ztratí práci, skončí jako bezdomovci.

Plzeň není v českých médiích často spojována s problematikou sociálně vyloučených lokalit a osob ohrožených sociálním vyloučením. Každoroční nárůst počtu článků zabývajících se tímto tématem a také zvýšení počtu lokalit diskutovaných v tisku nicméně poukazuje na dlouhodobě neřešený a vyvíjející se problém. Analýza mediálního diskurzu ukázala, že s koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením se potýká hlavně širší centrum města. Nejčastěji byly zmiňovány ulice Plachého, Korandova, Jateční a lokalita Petrohrad, o nichž se píše ve spojení s romským obyvatelstvem jako o plzeňských ghettech. Zřídka se v diskurzu

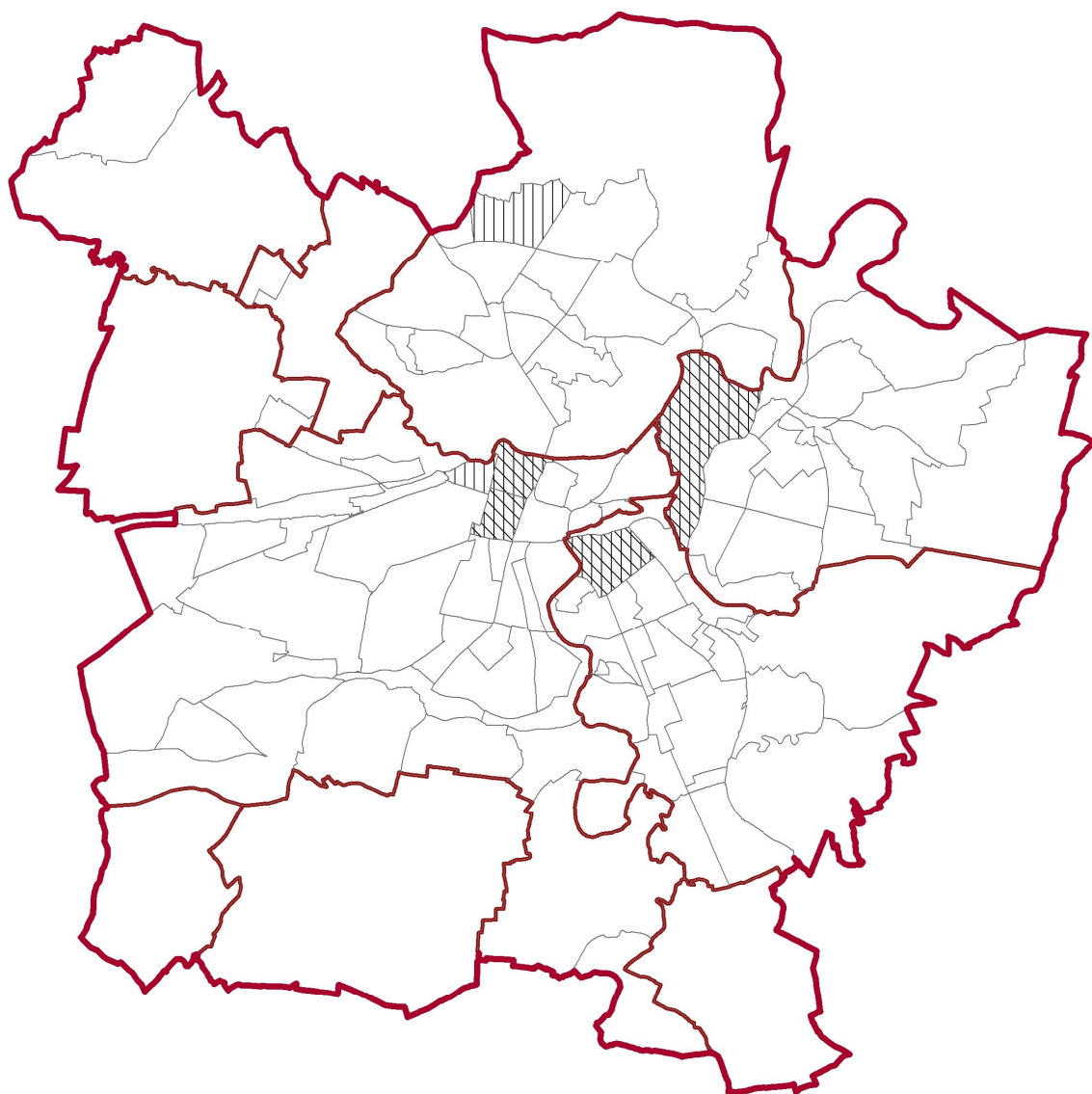
objevují cizinci, přestože se ve městě vyskytují v hojném počtu díky ekonomickému rozvoji v Plzni a Plzeňském kraji. Mnohem častěji se v tisku píše o bezdomovcích a narkomanech, kteří jsou zdrojem kriminality, pocitu nebezpečí a dalších sociálních problémů.

Na závěr analýzy reprezentace jsme vyhodnotili ZSJ, v nichž se vyskytovaly lokality zmiňované v médiích, podle toho, zda mediální diskurz poukazoval na jevy, jež jsou spojené s koncentrací sociálně vyloučených osob nebo dokonce s rizikem či existencí segregace (Obrázek 4.1). Tabulka 4.1 přehledně uvádí ZSJ, lokality, četnost výskytu mediálních odkazů na lokality v dané ZSJ a to, zda se v médiích v souvislosti s danou ZSJ psalo o jevech spojených s koncentrací sociálně vyloučených skupin obyvatel nebo o obyvatelích ohrožených sociálním vyloučením nebo dokonce o jevech a procesech spojovaných se segregací nebo rizikem segregace. Vyhodnocení ukázalo, že v médiích se nejčastěji psalo o „problémových adresách“ spadajících do třech ZSJ, jimiž jsou Centrum-jihozápad (21), Petrohrad (7) a Jateční (6). Lokality v těchto ZSJ jsou v tisku spojovány nejen s přítomností sociálně vyloučeného obyvatelstva, ale také s procesy segregace. Ostatní lokality byly v mediálním diskurzu zmiňovány relativně zřídka a především v souvislosti s přítomností obyvatel ohrožených sociálním vyloučením aniž by docházelo k poukazování na procesy segregace.

Tabulka 4.1: Lokality reprezentace segregace

Obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Lokality	Četnost výskytu	Koncentrace OSV	Znaky segregace
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	Plachého, Korandova, Husova, Husovo náměstí, Klatovská třída, Hálkova, Koperníkova	21	Ano	Ano
Plzeň 2	122190	Petrohrad	Úslavská, Božkovská	7	Ano	Ano
Plzeň 4	122734	Jateční	Jateční, Duchcovská	6	Ano	Ano
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	Husova, Husovo náměstí	2	Ano	Ano
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	Tylova, okolí CAN	2	Ano	Ne
Plzeň 1	302228	Sídlště Košutka	Žlutická	1	Ano	Ne

Obrázek 4.1: Lokality koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením a lokality se znaky segregace identifikované na základě analýzy reprezentace v médiích

Reprezentace

 Lokality koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením

 Lokality se znaky segregace

0 1,5 3 km

3.2 Identifikace lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě percepce klíčovými aktéry

Pro identifikaci lokalit zvýšené koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením na základě percepce jsme realizovali rozhovory s klíčovými informátory. Cílem bylo zjistit lokality, které jsou vnímány klíčovými informátory jako segregované, segregací ohrožené, sociálně vyloučené anebo se zvýšenou koncentrací sociálně vyloučených a sociálně zranitelných osob. Zajímal nás i názor, kde by se nemělo pořizovat sociální bydlení, aby se neposilovaly stávající koncentrace sociálně vyloučených osob. Klíčovými informátory byli zástupci veřejného sektoru, akademické a neziskové sféry, kteří se zabývají otázkami sociální práce a sociálních služeb, bydlení a rozvoje města. Náhodné rozhovory jsme vedli i v lokalitách v průběhu terénního šetření s místními obyvateli.

V průběhu října a listopadu 2017 se uskutečnilo devět rozhovorů s klíčovými informátory z veřejného, neziskového a akademického sektoru. V úvodu rozhovorů jsme představili smysl a cíl výzkumu a dotazovali jsme se na to, jaké lokality považují za segregované nebo sociálně vyloučené, ohrožené segregací a sociálním vyloučením respektive, které se vyznačují vyšší koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. Specificky jsme se dotazovali na místa koncentrací bydlení cizinců a to zejména s odkazem na zaměstnance průmyslových podniků (cizinci nejsou podchyceni analýzou prostorové distribuce příspěvku na živobytí). V druhé části rozhovoru jsme klíčové informátory seznámili s výsledky analýzy statistických dat a diskutovali lokality se zvýšenou koncentrací osob pobírajících příspěvek na živobytí. V rozhovorech jsme se snažili vedle postoje klíčových aktérů k lokalitám, zachytit historii lokality a příčiny a podmíněnosti zvýšené koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením. Otázky se zaměřovaly také na dostupnost služeb a MHD v lokalitě, její umístění v urbanistické struktuře města, typ zástavby, vlastnictví objektů sloužících k bydlení a výskyt ubytovacích zařízení pro sociálně slabší skupiny obyvatel. Zajímalo nás také složení sociálních skupin bydlících v lokalitách považovaných klíčovými informátory za problémové. Tázali jsme se i na percepci přítomnosti cizinců a lokalit jejich zvýšené koncentrace.

Rozhovory ukázaly, že nikdo z klíčových informátorů neoznačil žádnou lokalitu v Plzni za sociálně vyloučenou či segregovanou. Většina respondentů však zdůrazňovala existenci tzv. „špatných adres“, „problémových lokalit“ nebo „lokalit, kde nikdo nechce bydlet“, tj. míst, kde existuje riziko vzniku segregace. Dotazovaní upozorňovali na to, že v souvislosti s vyšší koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením se jedná o konkrétní vchody, domy nebo shluk domů, nikoliv o lokalitu ve smyslu celé městské čtvrtě.

Výskyt problémových míst byl respondenty často spojován s lokalitami, kde se nacházejí městské byty. Za další problémová místa byly považovány lokality s ubytovnami, které respondenti spojují s rizikem vzniku koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením. V rozhovorech jsme se setkali s názorem, že ubytovny nejsou vhodnou formou bydlení. Ne všechny objekty, fakticky sloužící jako ubytovny, mají schválený provozní řád, a tak je obtížné je kontrolovat. V průběhu terénního šetření v lokalitách jsme skutečně narazili na několik „ubytoven“, které nejsou oficiálně schváleny jako ubytovací zařízení se schváleným provozním řádem a o jejichž existenci klíčoví informátoři nevěděli.

Lokality koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením a existence takzvané špatné adresy byly zpravidla spojovány se zvýšeným výskytem Romů a/nebo zahraničních dělníků a v některých případech s přítomností osob závislých na drogách nebo bezdomovců.

V rozhovorech byly nejčastěji zmiňovány dvě lokality: tzv. Plac a okolí Husova náměstí a Jateční. Přestože respondenti kladně hodnotili umístění Placu a Husova náměstí v blízkosti centra města s veškerou občanskou vybaveností a velmi dobrou dopravní dostupností, lokalita byla považována za problémovou z hlediska špatného technického stavu budov, vyšší koncentrace romského a sociálně zranitelného obyvatelstva. V rozhovorech bylo poukázáno na problémy se soužitím a kriminalitou. Konkrétně byly zmiňovány adresy Plachého 42-48 a 52, ulice Korandova 7, 9 a 11, ulice Koperníkova, ulice Kotkova a okolí Husova náměstí (ZSJ Centrum-jihozápad a Centrum-západ). V současnosti je tzv. „dům hrůzy“ v Plachého ulici kompletně vystěhovaný (80 % obyvatel bylo přestěhováno do bytů v různých částech města, někteří do sousední Korandovy ulice a Kotkovy ulice) a probíhá rekonstrukce několika objektů. V nově rekonstruované budově město plánuje provozovat sociální byty, byty pro seniory a také byty ke standardnímu pronájmu. V sousedství se nachází městská ubytovna (Plachého 52), kterou se nedařilo zcela obsadit. Dnes se o navrhování klientů městské ubytovny stará Odbor sociálních služeb. Jisté napětí v městských domech v Korandově ulici se řešilo s využitím domovníků, avšak o tuto pracovní pozici není zájem. Husovo náměstí a jeho okolí je rovněž spojováno s domy v obecním vlastnictví ve špatném technickém stavu, zvýšenou koncentrací Romů a na drogách závislých obyvatel.

Jateční byla klíčovými informátory považována za špatnou adresu, která byla v minulosti velmi problémová. Lokalita zahrnovala několik budov v ulicích Jateční, Doubravecká, Duchcovská a ubytovny na Sklárně (ZSJ Jateční). Městem vlastněné objekty v Jateční ulici čeká demolice kvůli stavbě obchvatu města, byly v posledních letech vystěhovávány a nyní zde bydlí už jen posledních pár rodin. Soukromé ubytovny v ulici Na Sklárně se nacházejí v průmyslové zóně a jsou obklopené železničními tratěmi.

Další často zmiňovanou lokalitou byla čtvrť Petrohrad na Slovanech. Vnímání sociálních problémů je spojováno s částí přiléhající k nádraží, kde se vyskytuje několik domů v horším technickém stavu, které jsou ve zvýšené míře obývány Romy. Jde o jednotlivé domy v ulicích Železniční, Božkovská, Plzenecká, Úslavská, Lobežská, Sladkovského, Radyňská a Rubešova. Jako bývalá špatná adresa byl zmíněn i jeden objekt na Mikulášském náměstí 19, který město prodalo a v současné době je tam bezproblémový bytový dům. Klíčoví informátoři nicméně hodnotili čtvrť Petrohrad jako v současnosti žádanou lokalitu s vysokým rozvojovým potenciálem.

Často zmiňovanou byla i lokalita Zátíší, resp. ulice Kreuzmannova a Línská, kde se nachází 25 polodřevěných bytových domů z padesátých let 20. století, jež jsou ve vlastnictví města. Kvalita bydlení má nízký standard. V lokalitě se také nachází dvě soukromé ubytovny. Klíčoví informátoři kladně hodnotili upravený veřejný prostor, zejména předzahrádky. Převažovalo však negativní vnímání měnícího se složení obyvatelstva a zvýšené koncentrace osob ze sociálně slabších skupin a Romů. V současné době již město do jím vlastněných domů nestěhuje žádné nové nájemníky. Plánovaná je revitalizace celého území. Původní nevyhovující bytové domy budou zdemolovány a na jejich místě bude ve třech etapách vystavěno 18 nových bytových domů se 195 byty. Cílovou skupinou nové bytové výstavby v Zátíší jsou senioři, matky s dětmi, začínající mladé rodiny, samoživitelé a samoživitelky, oběti domácího násilí, zdravotně postižení nebo osoby, jež se o postižené starají, osoby odcházející z dětských domovů či pěstounské péče a také částečně stávající obyvatelstvo

lokality. Zvažuje se nabídka sociálních služeb. Město v současné době řeší, kam přestěhovat stávající obyvatelstvo ze současných cca 100 bytů v průběhu demolice a nové výstavby, mj. aby v jiných lokalitách nedocházelo k segregaci.

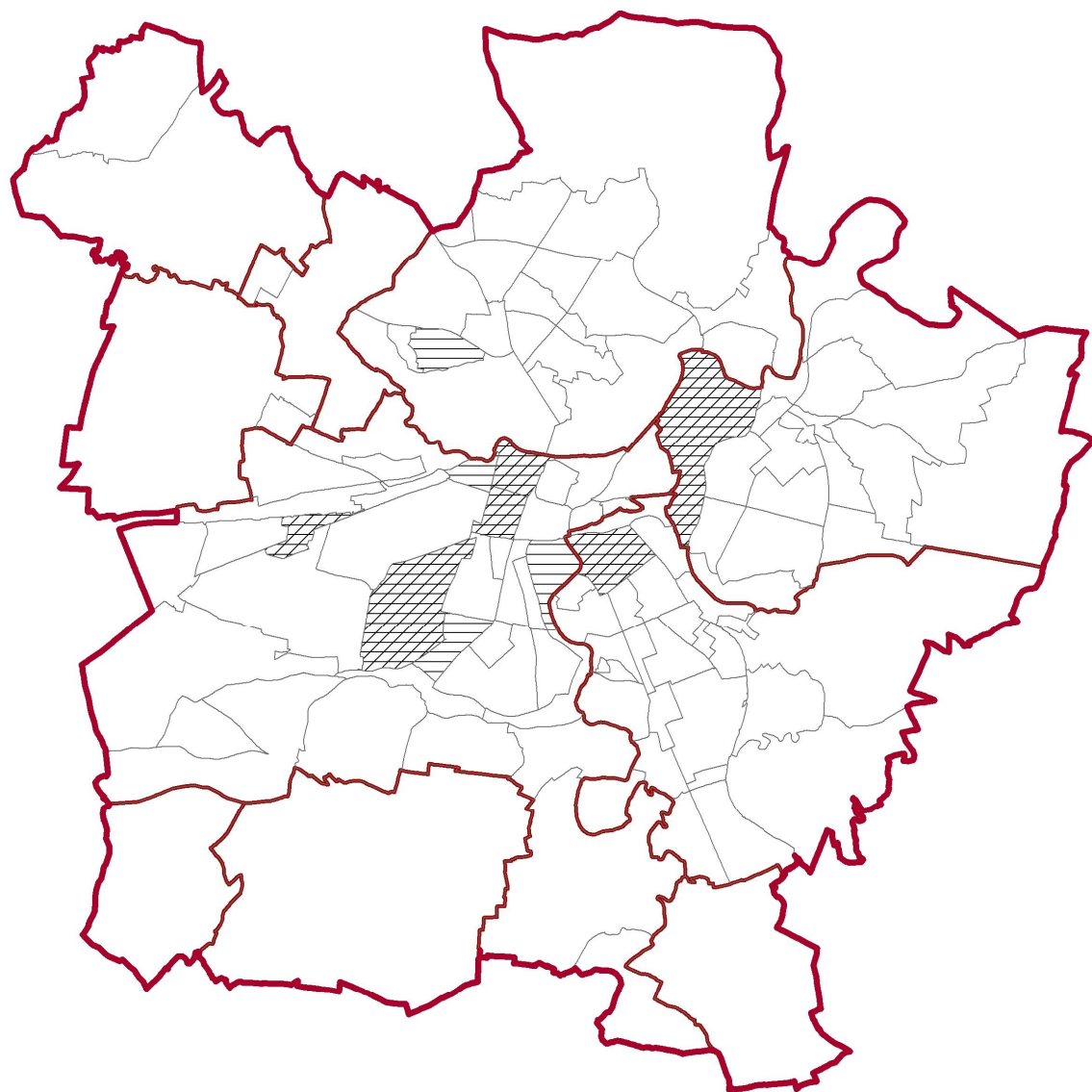
Další lokality, kde respondenti vnímají existenci sociálních problémů, jsou místa koncentrace ubytoven. V rozhovorech byly nejčastěji zmiňovány ubytovny na Borských polích. Jde o ubytovny na Karlově v ulici Borská (ZSJ Zelený trojúhelník). Tyto ubytovny mají špatnou pověst spojovanou s vysokou koncentrací zahraničních dělníků a geografickou odlehlostí. Za rizikové byly také označeny ubytovny v okolí zimního stadionu (ZSJ U zimního stadionu). Další problémové ubytovny zmiňované respondenty se nacházejí v ulici Na Sklárně a Jateční (ZSJ Jateční), Na Jíkalce (ZSJ Autobusové nádraží), ve Zborovské ulici (ZSJ Doudlevecko-průmyslový obvod), na Nové hospodě (ZSJ Borská pole). U ostatních ubytoven nebyly vnímány žádné zásadní problémy.

Lokalitou, o které se často mluvilo jako o problémové v minulosti, je sídliště Vinice. Konkrétně byly zmíněny ulice Na Chmelnicích, Brněnská, Strážnická a Hodonínská. Vinice je relativně novým sídlištěm postaveným na přelomu 80. a 90. let 20. století. Koncem 80. let 20. století na sídliště byly stěhovány romské rodiny z širšího středu města Plzně s tím, že byty nebo celé domy, uvolněné těmito rodinami, budou rekonstruovány a obsazeny novými nájemníky. Z hlediska koncentrace Romů byla nejvíce diskutovanou ulice Strážnická. V současnosti již většina respondentů nevnímá sídliště Vinice jako problémovou adresu, jež by byla spojována se sociálním vyloučením.

Klíčoví informátoři preferovali nazývat problémová místa špatnými adresami. Zdůrazňovali, že v Plzni nelze žádnou lokalitu považovat za sociálně vyloučenou, problémy se pojí spíše s jednotlivými domy než s celou čtvrtí. Vnímání problémových koncentrací bylo spojováno s přítomností Romů, popř. cizinců, s lokalitami, kde město vlastní byty a také s ubytovnami soukromých vlastníků. Nejčastěji byly zmiňovány lokality Plac, Jateční, Petrohrad a Zátíší. Percepce lokalit koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením z pohledu klíčových informátorů se shodovala s reprezentací lokalit v mediálním diskurzu, k nimž se přiřadila lokalita Zátíší a ubytovny na Karlově.

Výsledné hodnocení lokalit na základě percepce klíčovými informátory bylo založeno na četnosti zmínek konkrétních adres a lokalit v rozhovorech a důrazu kladeném na problémovost adresy respektive zmínky jevů a procesů, které souvisí s rizikem segregace. Za tímto účelem jsme vytvořili tabulku a mapu lokalit percepce segregace (Tabulka 4.3, Obrázek 4.2). Na základě analýzy percepce lze konstatovat, že za segregací ohrožené jsou považovány ZSJ Centrum-jihozápad, Centrum-západ, Jateční, Petrohrad, Zátíší a Zelený trojúhelník.

Obrázek 4.2: Lokality vnímané jako špatné adresy a lokality s vnímanými riziky segregace identifikované na základě analýzy percepce

Percepce

- Lokality vnímané jako problémové adresy
- Lokality s vnímanými riziky segregace

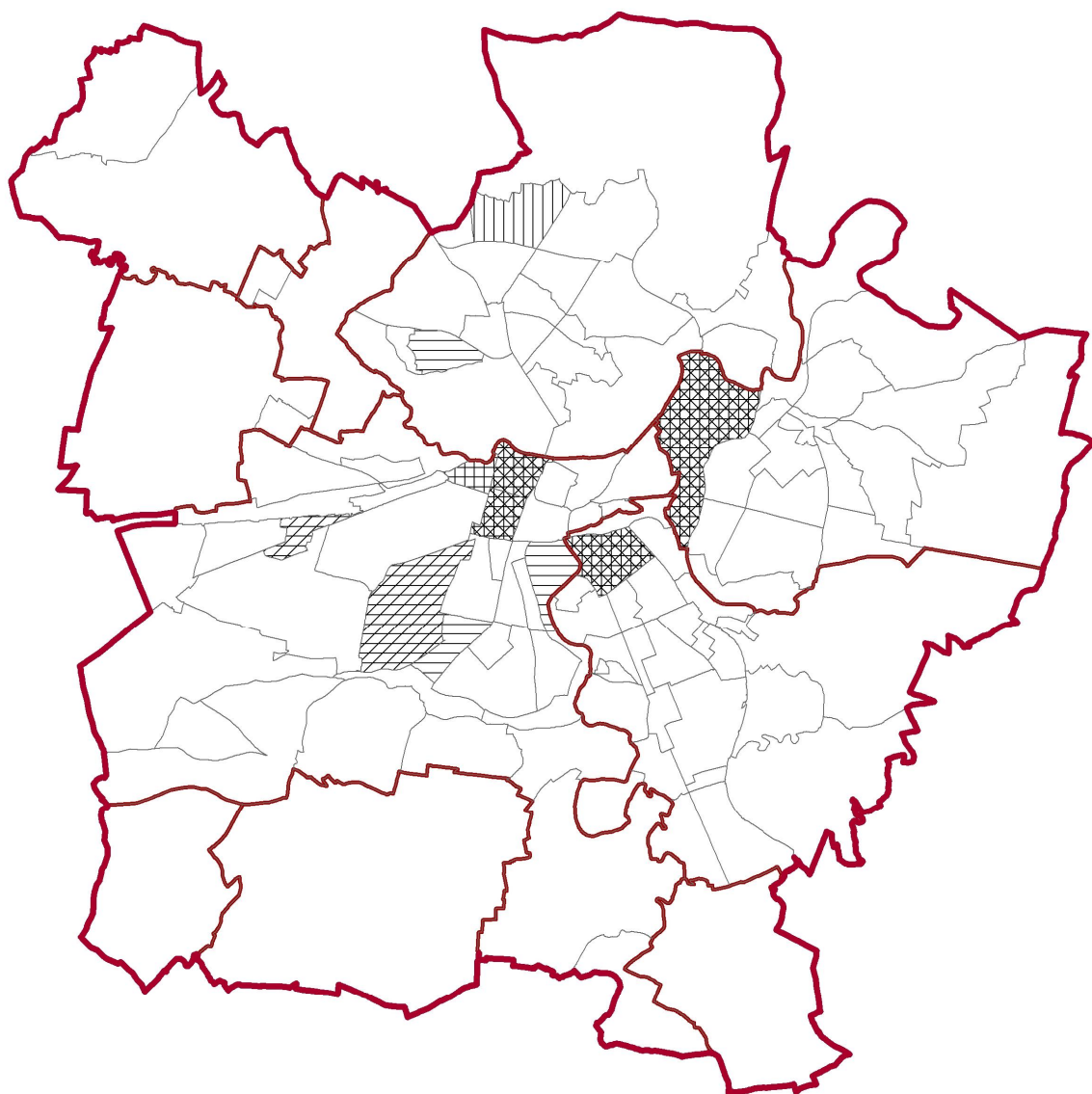
0 1,5 3 km

Tabulka 4.3: Lokality percepce segregace

Obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Lokality	Četnost výskytu	Problémová adresa	Riziko segregace
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	Plachého, Korandova, Koperníkova, okolí Husová náměstí	8	Ano	Ano
Plzeň 4	122734	Jateční	Jateční, Doubravecká, Duchcovská, Na Sklárně	8	Ano	Ano
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	Na Karlově, Borská	8	Ano	Ano
Plzeň 2	122190	Petrohrad	Železniční, Božkovská, Plzenecká, Úslavská, Lobežská, Sladkovského, Radyňská, Rubešova	7	Ano	Ano
Plzeň 4	122599	Zátiší	Kreuzmannova, Línská	7	Ano	Ano
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	Husova, Husovo náměstí	6	Ano	Ano
Plzeň 1	122165	Vinice-jih	sídlíště Vinice, Na Chmelnicích, Brněnská, Strážnická, Hodonínská	6	Ano	Ne
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	Černická, Doudlevecká, Čelakovského, Presslova	4	Ano	Ne
Plzeň 3	122424	Nad Bezovkou	Dobřanská	2	Ano	Ne
Plzeň 3	302295	Autobusové nádraží	Na Jíkalce, okolí CAN	2	Ano	Ne

Obrázek 4.3: Lokality s koncentrací osob ohrožených sociálním vyloučením a lokality se znaky a riziky segregace identifikované na základě analýzy percepce a reprezentace

Reprezentace

 Lokality koncentrace osob ohrožených sociálním vyloučením

 Lokality se znaky segregace

Percepce

 Lokality vnímané jako problémové adresy

 Lokality s vnímanými riziky segregace

0 1,5 3 km

4 Vyhodnocení lokalit koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením z hlediska segregace

Vyhodnocení lokalit koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením z hlediska segregace je finální fází identifikace lokalit segregace. Hodnocení se týká všech lokalit, v našem případě ZSJ města Plzně, které byly identifikovány jako lokality koncentrace prostřednictvím analýzy dat o lokalizaci a prostorové distribuci společně posuzovaných osob pobírajících příspěvek na živobytí (dále SPO). Lokality koncentrace identifikované analýzou dat považujeme za rizikové z hlediska segregace. Z kvantitativní analýzy dat o SPO jsme pro vyhodnocení zvolili informace za nejaktuálnější stav k prosinci 2016. Takto vybrané základní sídelní jednotky jsme doplnili o ty ZSJ, které sice nebyly analýzou dat hodnoceny jako lokality významné koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, nicméně byly identifikovány na základě analýzy reprezentace a analýzy percepce jako lokality s rizikem segregace. Předmětem hodnocení segregace bylo deset základních sídelních jednotek (Tabulka 5.1).

Tabulka 5.1: Lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a lokality s vnímanými riziky segregace, které byly předmětem vyhodnocení segregace

Městský obvod	Kód ZSJ	Název ZSJ	Počet SPO 2016_12	Podíl SPO 2016_12	LQ 2016_12	LK 2016_12	Reprezentace	Percepce
Plzeň 3	122521	Zelený trojúhelník	109	31,41%	16,61	A Extrémní		riziko segregace
Plzeň 2-Slovany	122203	Lobezská-průmyslový obvod	59	31,55%	16,68	B Vysoká		
Plzeň 4	122734	Jateční	76	28,68%	15,16	B Vysoká	riziko segregace	riziko segregace
Plzeň 3	122599	Zátiší	111	13,20%	6,98	C Střední		riziko segregace
Plzeň 3	122076	Hamburk	37	10,03%	5,30	C Střední		
Plzeň 1	122033	Park kultury	26	9,45%	5,00	C Střední		
Plzeň 3	122378	U zimního stadionu	109	6,65%	3,51	C Střední		problémová adresa
Plzeň 3	122025	Centrum-západ	95	6,01%	3,18	C Střední	riziko segregace	riziko segregace
Plzeň 2-Slovany	122190	Petrohrad	298	4,24%	2,24	D Nízká	riziko segregace	riziko segregace
Plzeň 3	122017	Centrum-jihozápad	162	4,13%	2,18	D Nízká	riziko segregace	riziko segregace

Pro hodnocení segregace jsme v identifikovaných lokalitách provedli terénní šetření. Terénní šetření v první řadě ověřilo existenci lokality koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a sloužilo k přesnějšímu územnímu vymezení lokality v rámci základních sídelních jednotek. Hlavním úkolem terénního šetření nicméně bylo ověření charakteristik lokalit, jež byly získané z analýzy dat, rozhovorů a analýzou reprezentací v médiích a především zjištění dalších charakteristik lokality a jejích obyvatel, které sloužily pro vyhodnocení existence a míry závažnosti segregace. Šetření se zaměřilo na tři dimenze, jež

jsou stěžejní pro vyhodnocení toho, zda jde o segregovanou populaci a lokalitu a pro vyhodnocení míry závažnosti segregace. Dimenze zahrnují (1) zastoupení a velikost populace v nerovném postavení, (2) geografickou izolaci lokality a (3) úroveň sociální interakce.

V případě první dimenze, tj. velikosti, zastoupení, koncentrace a dominance populace ohrožené sociálním vyloučením jsme se zaměřili na ověření počtu a podílu na celkové populaci lokality. Zejména jsem hodnotili, zda populace v lokalitě dominuje ($> 50 \%$), je významná ($> 30 \%$), zastoupená ($> 10 \%$) nebo se jen vyskytuje jako jedna ze součástí místní populace ($< 10 \%$).

V hodnocení druhé dimenze, tj. geografická izolace a začlenění, jsme sledovali zda je lokalita prostorově začleněná nebo naopak izolovaná, jaký přístup mají obyvatelé k občanské vybavenosti, obchodům, školám, a jak dobré nebo naopak nedostatečné je dopravní napojení včetně pěší dostupnosti zastávek hromadné dopravy. Kromě toho jsme v obecné rovině posuzovali kvalitu životního prostředí a bydlení.

Ve třetí dimenzi hodnocení sociální interakce nás zajímalo, zda obyvatelé lokality využívají standardní bydlení nebo jiné formy ubytování (ubytovny, azylové domy, apod.), zda jsou v lokalitě dlouhodobě stabilní nebo spíše fluktuují a často se stěhují. Specifickou pozornost jsme věnovali každodenní interakci v lokalitě a s obyvateli mimo lokalitu, která může poukázat na vyčlenění nebo naopak zapojení do společnosti, rizika segregace či existenci segregace a nebo naopak vazeb posilujících integraci do společnosti. Terénní průzkum může využít namátkové rozhovory s obyvateli lokality zaměřené na vnímání spoluobčanů a každodenního soužití při snaze identifikovat konflikty i pozitivní příklady soužití.

Charakteristiky jednotlivých dimenzí získané analýzami dat, analýzou mediálního diskurzu a rozhovory jsme doplnili terénním šetřením a vyhodnotili z hlediska jejich vlivu na segregaci cílové skupiny osob, kterým je vyplácen příspěvek na živobytí. Na základě souhrnného hodnocení dimenzí jsme stanovili, které lokality, respektive ZSJ jsou segregovány, které jsou segregací ohrožené a kde k segregaci nedochází.

Za segregované jsou považovány velké lokality (čtvrť, zóna s několika nemovitostmi nebo rozsáhlejší komplex bydlení pro stovky obyvatel) s velkou populací skupiny obyvatel ohrožených sociálním vyloučením (> 100), jež v lokalitě dominuje a u níž je pouze omezená interakce s ostatními skupinami obyvatel. Lokalita je zpravidla charakterizována negativním vnímáním lokality a reprezentací v médiích a místním diskurzu. Za segregované jsou rovněž považovány malé lokality (obvykle samostatné stavby jako jsou ubytovny a jednotlivé činžovní domy, nebo malé zóny s několika rodinnými domy), kde početně malá populace (< 100) v sociálně nerovném postavení v lokalitě dominuje, vykazuje omezenou nebo konfliktní interakci s ostatními skupinami obyvatel, je vnímaná a prezentovaná jako problematická a často izolovaná v periferní poloze s nízkou vybaveností a špatnou dopravní dostupností.

Za segregací ohrožené jsou považovány malé lokality (obvykle samostatné stavby jako jsou ubytovny a jednotlivé činžovní domy, nebo malé zóny s několika rodinnými domy), kde početně menší populace (< 100) v sociálně nerovném postavení v lokalitě dominuje, ale vykazuje jistou interakci s ostatními skupinami ve městě. Může jít také o lokalitu, která je sice v okrajové poloze se zhoršenou vybaveností a dopravní dostupností, ale není zcela izolovaná z hlediska sociálních interakcí v prostoru města. Za segregací ohrožené jsou považovány i velké lokality (čtvrť, zóna s několika nemovitostmi nebo rozsáhlejší komplex bydlení pro stovky obyvatel), s velkou populací skupiny (> 100) v sociálně nerovném postavení, jež je v lokalitě zastoupená v nižší míře ($< 15 \%$) ale její podíl se zvyšuje a to při omezené interakci s

ostatními skupinami obyvatel; situaci doprovází negativní vnímáním lokality; lokalita nemusí být izolovaná v periferní poloze s nízkou vybaveností a horší dopravní dostupností neboť izolace v tomto případě vyplývá ze samotného rozsahu lokality a omezené sociální interakce.

Hodnocení lokalit z hlediska existence segregace nebo ohrožení segregací se v Plzni týkalo deseti ZSJ (Tabulka 5.2). Polovina z nich jsou obytné čtvrtě. Zbýlých pět představují primárně nerezidenční oblasti s výskytem ubytoven. Mezi obytnými čtvrtěmi mají specifické postavení ZSJ Petrohrad (zejména část přiléhající k Hlavnímu nádraží, ulice Mikulášská, Rubešova, Barrandova, Úslavská), ZSJ Centrum-jihozápad, zejména lokalita Plac v Plachého a Korandově ulici) a ZSJ Centrum-západ (zejména okolí Husova náměstí a domy v ulici Kotkova), které představují tradiční lokality koncentrace populace Romů, jež jsou vnímány jako špatné adresy a příležitostně označované i za sociálně vyloučené lokality. Podle našeho vyhodnocení všech analytických podkladů a poznatků z terénního šetření v místě nejde o segregované lokality, ale místa se zvýšenou koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením. Lokality jsou negativně vnímány díky dlouhodobě nepříznivě nastavenému diskurzu majoritní populace, který zejména reflektuje přítomnost populace Romů. Jistá stigmatizace těchto míst pak velí k opatrnosti jejich využití jako míst pro plánování a pořizování nového sociálního bydlení.

Další lokalitou, rezidenční čtvrtí se zvýšeným výskytem obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, je ZSJ U Zimního stadionu. Nejde o lokalitu, která by byla předmětem veřejného diskurzu. Vyznačuje se vyšší koncentrací ubytoven, z nichž mnohé nejsou registrované, respektive nemají schválený provozní řád. V lokalitě je rovněž provozována ubytovna Naděje. Přítomnost těchto ubytovacích zařízení je v pozadí vyššího počtu a podílu osob pobírajících příspěvek na živobytí. Podle našeho hodnocení nejde o segregovanou lokalitu. Nicméně, vzhledem k vysokému počtu ubytoven by případné pořizování sociálního bydlení v této lokalitě mělo být pečlivě zváženo.

Poslední hodnocenou lokalitou, která má charakter rezidenční čtvrti, je ZSJ Zátíší. Jde o sídliště 25 polodřevěných domů se 4 byty v okolí ulice Kreuzmannova, postavené na konci 40. let 20. století. Kvalita bydlení má nízký standard. Domy a byty jsou ve vlastnictví a správě města Plzně. V lokalitě se nachází i dvě ubytovny. Postupně došlo ke změně sociálního profilu lokality a koncentraci sociálních problémů. Lokalita postupně získává stigma romské koncentrace a začíná zvyrazňovat některé znaky segregace. V případě pokračování tohoto trendu by rostlo riziko vytváření lokality segregace. V současnosti je připraven projekt města Plzně na kompletní přestavbu na základě demolice stávajících a výstavby nových bytů, který může zcela změnit vývojovou trajektorii této lokality.

Pět zbývajících hodnocených lokalit jsou nerezidenční oblasti s izolovanými ubytovnami a zařízeními sociálních služeb. I když nelze všechny považovat za segregované, žádná z těchto lokalit by neměla být součástí plánů na pořizování sociálního bydlení. Lokalita Lobežská-průmyslový obvod a Hamburk se vyznačují lokalizací ubytoven a zařízení sociálních služeb (azylový Dům sv. Františka v ZSJ Hamburk a ubytovna Naděje pro ženy v ZSJ Lobežská). Přes jistou izolovanost je nepovažujeme za segregované. Park kultury je řídko osídlená oblast mezi výstavištěm a zoologickou zahradou se zahrádkářskými koloniemi. Vzhledem k malé populaci se zde i přes jistou izolaci neprojevují znaky segregace.

Naopak, Jateční je stigmatizovanou oblastí spojenou s koncentrací Romů v nekvalitních bytových podmínkách a životním prostředí. I když město domy vyklidilo a bydlení zde nadále nepronajímá, v lokalitě jsou provozovány ubytovny v izolovaných polohách s nekvalitním

životním prostředím, které jednoznačně naplňují znaky segregace. Nejde o oblast, která by měla sloužit k bydlení.

ZSJ Zelený trojúhelník představuje velké rozvojové území v jehož jedné dílčí části zvané Karlov, u Borské ulice, je největší plzeňská koncentrace ubytoven (souhrnná kapacita téměř 500 lůžek), které využívají cizinci pracující v okolních průmyslových podnicích i sociálně zranitelní obyvatelé pobírající dávky v hmotné nouzi. Přes jistou izolaci nejde o lokalitu, jež by vyvolávala sociální napětí spojované s místy segregace. ZSJ Zelený trojúhelník se paradoxně vyznačuje i vysokou koncentrací vysokoškolských studentů na kolejích Západočeské univerzity (kapacita 576 lůžek) a vysokoškolských učitelů v jednom z objektů (ca 40 bytů) kolejního kampusu, který by při odhlédnutí od vysokoškolských uživatelů, jednoznačně naplňoval kritéria izolace a segregace. ZSJ je v současnosti předmětem dynamických změn které umožňují vedle průmyslových, komerčních a univerzitních funkcí plánovat i různorodou bytovou výstavbu.

Tabulka 5.2: Vyhodnocení lokalit z hlediska segregace

kód ZSJ	název ZSJ	název a charakter lokality	velikost a koncentrace	izolace	interakce	Segregace
122521	Zelený trojúhelník	Karlov; soubor ubytoven	malá lokalita; cizinci; obyvatelé pobírající dávky v hmotné nouzi, ohrožení sociálním vyloučením, počet SPO = 100	soubor ubytoven v průmyslové zóně, vzdálený od rezidenčních čtvrtí; uspokojivé napojení na MHD; bez služeb v místě	dominují cizinci, nízkokvalifikovaná práce, vysoká fluktuace, omezená interakce, negativní percepce	lokalita se znaky izolace a segregace
122203	Lobezská-průmyslový obvod	bez pojmenování; nerezidenční; železnice a skladování; velká ubytovna	malá lokalita; ohrožení sociálním vyloučením, počet SPO < 100	místo v ústraní; izolace ubytovny mimo obytnou čtvrt; služby a centrum města v pěší dostupnosti	omezená interakce, bez konfliktů, ale také bez běžného zapojení do společnosti	malá lokalita se znaky izolace a segregace v nevládním prostředí mezi železnicí, sklady a rušnou silnicí
122734	Jateční	Jateční; nerezidenční; teplárna, železnice a skladování	malá lokalita; ubytovny; vysoké ohrožení sociálním vyloučením, počet SPO < 100	zcela izolovaná lokalita; těžko přístupné ubytovny; bez služeb v místě; MHD v pěší dostupnosti na hlavní silnici	omezená interakce v místě, stigma z minulosti, negativní percepce a reprezentace	vysoce izolované a segregované individuální ubytovny v mimořádně nevládním prostředí
122076	Hamburk	bez pojmenování; funkčně smíšená; v blízkosti železnice; ubytovny	malá lokalita; ubytovny; počet SPO < 100	samostatné a od běžných obytných zón izolované ubytovny; v centrální části města se službami v pěší dostupnosti	omezená interakce v místě; bez znaků konfliktů	i přes jisté znaky izolace a omezené interakce nejde o segregovanou lokalitu
122033	Park kultury	bez pojmenování; řídké osídlení, zahrádkářské osady	malá lokalita; počet SPO < 30	izolované území v nivě řeky Mže s roztroušeným osídlením, bez služeb a s horší dostupností MHD	omezená interakce; bez znaků konfliktů	přes jistou geografickou izolaci a omezené interakce nejde o segregovanou lokalitu

122599	Zátiší	Zátiší - Kreuzmannova; obytná čtvrť; plán asanace a přestavby městem	středně velká lokalita; obytná čtvrť; počet SPO = 100; nízký ale v posledních letech rostoucí podíl na obyvatelstvu čtvrtě; dvě ubytovny	příjemná, ale fyzicky upadající obytná čtvrť, bez služeb v místě, dobré napojení MHD (konečná trolejbusu) ale dlouhá dojížděková doba do centrálních lokalit města	interakce v místě; drobné problémy v soužití se starousedlíky; odlehlost limituje interakci v rámci města; narůstající negativní percepce	lokalita vyznačující se růstem obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a rostoucím rizikem segregace; vysoká pravděpodobnost radikální změny spojené s plánovanou výstavbou
122378	U zimního stadionu	U zimního stadionu; obytná městská čtvrť s prvky průmyslu, skladování, služeb, sportu a zábavy; koncentrace ubytoven	středně velká lokalita; obytná čtvrť se starší výstavbou i novostavbami; početné a rozptýlené ubytovny; počet SPO = 100, nízký podíl na obyv. čtvrtě	rušná vnitroměstská čtvrť na páteřní lince MHD a s koncentrací služeb; v těsném sousedství centra města	běžná interakce s občasnými, ale nikoliv závažnými a přetrvávajícími konflikty v soužití	nejde o segregovanou lokalitu, jde o čtvrť se zvýšeným výskytem ubytoven a na ně vázaných obyvatel se znaky sociálního vyloučení
122017	Centrum-jihozápad	Plac; vnitroměstská rezidenční čtvrť	středně velká lokalita; individuální budovy ve vlastnictví města obývané Romy; počet SPO > 100, nízký podíl na obyvatelstvu čtvrtě	vnitroměstská čtvrť, dobře obslužená MHD a službami v místě i okolí; v těsném sousedství centra města	lokalita někdy označovaná za sociálně vyloučenou, negativní percepce a reprezentace v souvislosti s přítomností Romů, silné stigma, interakce s občasnými konflikty v soužití v části čtvrtě; zklidnění po vystěhování čtyř městských domů a zahájení jejich rekonstrukce	nejde o segregovanou lokalitu, jde o lokalitu se zvýšenou koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
122025	Centrum-západ	Husovo náměstí; vnitroměstská rezidenční čtvrť s prvky služeb a zábavy	středně velká lokalita; individuální budovy obývané Romy; počet SPO = 100, nízký podíl na obyvatelstvu čtvrtě	vnitroměstská čtvrť na páteřní lince MHD a s koncentrací služeb v místě i okolí; v těsném sousedství centra města	interakce s občasnými a přetrvávajícími konflikty v soužití v části čtvrtě; negativní percepce a reprezentace v souvislosti s přítomností Romů a drogové závislých	nejde o segregovanou lokalitu; jde o lokalitu se zvýšenou koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
122190	Petrohrad	Petrohrad; velká vnitroměstská rezidenční čtvrť	velká lokalita; individuální domy obývané Romy v části obytné čtvrtě; počet SPO >> 100, ca 300, nicméně relativně nízký podíl na obyvatelstvu čtvrtě	rozsáhlá vnitroměstská čtvrť, dobře obslužená MHD a službami v místě i okolí; v blízkosti centra města, hlavního nádraží a čtvrtí považovaných za lepší adresu	lokalita někdy označovaná za sociálně vyloučenou, negativní percepce a reprezentace v souvislosti s přítomností Romů, silné historicky utvořené stigma týkající se menší části čtvrtě, v současnosti bez výraznějších konfliktů v soužití	nejde o segregovanou lokalitu; jde o lokalitu se zvýšenou koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením

5 Shrnutí analýz a doporučení pro plánování a realizaci sociálního bydlení

Plzeň měla v hodnoceném období let 2015 a 2016 velmi příznivou situaci z hlediska podílu společně posuzovaných osob pro poskytnutí příspěvku na živobytí na počtu obyvatel města (1,51 %), který byl výrazně pod průměrem Česka (2,38 %) a snižoval se rychleji než v celé zemi. Celkově pozitivní trend celkového snižování počtu a podílu SPO ve městě Plzni nicméně neprobíhal na území Plzně rovnoměrně. Snižování bylo výraznější v územích (ZSJ), které nebyly vymezené jako lokality koncentrace a nespádaly do areálů koncentrace SPO. Naopak, v lokalitách koncentrace se počet a podíl SPO sice snižoval, ale ne tak rychle jako v jiných částech města. Posiluje se tak relativní koncentrace SPO ve vybraných územích města. Přesto nejsou existující koncentrace v Plzni ani zdaleka srovnatelné s městy v severních Čechách nebo v Ostravě.

Uskutečněná analýza prostorové segregace neidentifikovala na území města Plzně jedinou lokalitu, která je primárně určená k bydlení a byla by segregovaná (kapitola 5). Nicméně, v Plzni je několik rezidenčních lokalit se zvýšenou koncentrací obyvatel ohrožených sociálním vyloučením, které podle analytických podkladů naplňovaly některé znaky nasvědčující na segregaci. Tu však hodnocení neprokázalo. Ve třech případech jde o tradiční rezidenční čtvrtě vnitřního města se zvýšeným zastoupením romské populace: ZSJ Petrohrad, ZSJ Centrum-jihozápad a ZSJ Centrum-západ. V jednom případě je to vnitroměstská čtvrť s častějším výskytem ubytoven: ZSJ U Zimního stadionu. Poslední lokalitou je malé sídliště na okraji města v ZSJ Zátíší, kde v posledních letech narůstal podíl Romů.

V těchto lokalitách je nezbytné klást velký důraz na roli městských (sociálních) bytů, nezvyšovat stávající koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením a zaměřit se na zkvalitňování stávajícího bytového fondu. K takové změně v současnosti dochází v lokalitě „Plac“ (ZSJ Centrum-jihozápad), kde probíhá rekonstrukce domů Plachého 42 až 48 a rekonstruované byty mají být přidělovány v souladu se schválenou „Koncepcí sociálního a dostupného bydlení na roky 2016–2020“. Zároveň je připravována rozsáhlá přestavba lokality „Zátíší“ v oblasti ulic Línská a Kreuzmanova, kde městem vlastněné chátrající domy mají být nahrazeny novou komunální výstavou. Zlepšení kvality bytového fondu a priority přidělování bytů vyplývající z městské koncepce sociálního bydlení mohou přinést zkvalitnění podmínek bydlení v těchto lokalitách a snížit existující rizika segregace.

Analýza rovněž identifikovala pět lokalit, které nejsou primárně rezidenčními adresami a bydlení se v nich nabízí ve značné míře a někde dokonce výhradně na ubytovnách (ZSJ Jateční, Zelený trojúhelník, Lobežská-průmyslový obvod, Hamburk a Park kultury), jež jsou ve většině případů izolované a naplňují znaky segregace. Žádná z těchto lokalit by neměla být oblastí pro pořizování sociálního bydlení.

Analýza využila unikátní databáze poskytnuté MPSV ČR s informacemi o počtech osob pobírajících příspěvek na živobytí podrobném územním členění za základní sídelní jednotky. Vyhodnocení těchto dat umožnilo rozdělit území Plzně do pěti základních typů z hlediska vhodnosti plánování a realizace sociálního bydlení (kapitola 3). Šlo o:

- Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení z důvodu vysoké koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením;

- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením;
- Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO;
- Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem;
- Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení.

Tabulka 6.1: Typy lokalit 2015/2016: charakteristiky

Typ: 2015/2016	Rozloha (ha)	Počet obyvatel	Počet domácností	Počet bytů (všech)	Počet bytů (obydlených)	SPO 2015/2016
Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení	517	5391	2360	2606	2070	707
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	302	1365	606	711	518	88
Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO	6063	21314	9463	10234	8110	650
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem	1749	17923	7563	7920	6971	96
Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení	5136	124327	58307	59784	55489	1598
Celkem	13767	170320	78299	81255	73158	3137

Tabulka 6.2: Typy lokalit 2015/2016: podíl lokalit na celku

Typ: 2015/2016	Rozloha (ha)	Počet obyvatel	Počet domácností	Počet bytů (všech)	Počet bytů (obydlených)	SPO 2015/2016
Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení	3,8%	3,2%	3,0%	3,2%	2,8%	22,5%
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	2,2%	0,8%	0,8%	0,9%	0,7%	2,8%
Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO	44,0%	12,5%	12,1%	12,6%	11,1%	20,7%
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem	12,7%	10,5%	9,7%	9,7%	9,5%	3,1%
Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení	37,3%	73,0%	74,5%	73,6%	75,8%	50,9%
Celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabulka 6.3: Typy lokalit v prosinci 2016: charakteristiky

Typ: prosinec 2016	Rozloha (ha)	Počet obyvatel	Počet domácností	Počet bytů (všech)	Počet bytů (obydlených)	SPO 2015/2016
Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení	748	5505	2413	2633	2083	622
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	28	161	61	96	50	22
Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO	6935	22053	9678	10482	8216	437
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem	1696	16166	6800	7126	6286	67
Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení	4360	126435	59347	60918	56523	1454
Celkem	13767	170320	78299	81255	73158	2602

Tabulka 6.3: Typy lokalit v prosinci 2016: podíl lokalit na celku

Typ: prosinec 2016	Rozloha (ha)	Počet obyvatel	Počet domácností	Počet bytů (všech)	Počet bytů (obydlených)	SPO 2015/2016
Území nevhodná pro pořizování sociálního bydlení	5,4%	3,2%	3,1%	3,2%	2,8%	23,9%
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením	0,2%	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,8%
Území, kde se nedoporučuje plánovat a pořizovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO	50,4%	12,9%	12,4%	12,9%	11,2%	16,8%
Území, kde se nedoporučuje pořizovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statutem	12,3%	9,5%	8,7%	8,8%	8,6%	2,6%
Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení	31,7%	74,2%	75,8%	75,0%	77,3%	55,9%
Celkem	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

Tabulky 6.1 – 6.4 shrnují základní charakteristiky za jednotlivé typy ZSJ (rozlohu, počet obyvatel, domácností, bytů a SPO). Zatímco v lokalitách koncentrace, tj. územích nevhodných pro pořizování sociálního bydlení žijí asi 3 % plzeňské populace, v územích, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení jsou to tři čtvrtiny obyvatel města. Město Plzeň má tak velmi širokou volbu obydlých čtvrtí pro plánování a pořizování sociálního bydlení.

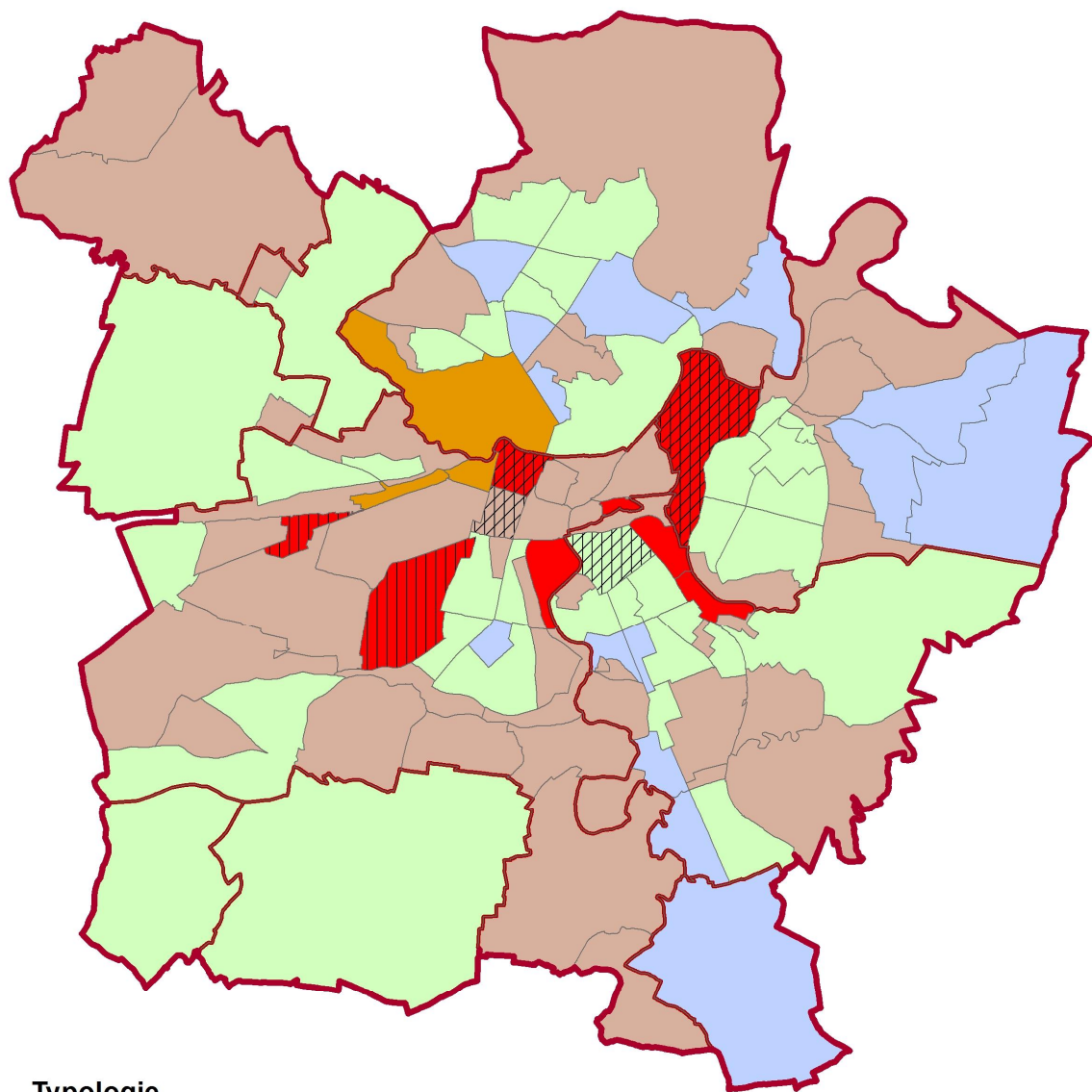
Typy území odvozené z koncentrace SPO pro poskytnutí příspěvku na živobytí předložená analýza doplnila o lokality identifikované jako ohrožené rizikem segregace na základě analýzy reprezentací v médiích a percepce klíčovými aktéry (Obrázek 6.1). Specifickým případem je ZSJ Petrohrad, kterou analýza dat vyhodnotila jako území vhodné pro pořízení sociálního bydlení, zároveň ale jde o lokalitu, která je poznamenána stigmatem sociálního vyloučení, jak ukázaly analýzy reprezentace i percepce. V takové lokalitě je potřeba pořízení sociálního bydlení pečlivě zvažovat a vyjednávat.

Hodnocení poskytlo rámcové vyhodnocení lokalit. V případě pořizování sociálního bydlení v lokalitách, jež vykazují znaky sociálního vyloučení a segregace je nezbytné provést hloubkové šetření a vyhodnocení rizik a možných důsledků pořizování sociálního bydlení.

Použitá metoda analýzy dat o lokalizaci osob pobírajících příspěvek na živobytí umožňuje v případě aktualizace dat průběžnou revizi hodnocení. Aktualizace dat v půlroční periodě je v současnosti projednávána na MPSV ČR.

Pro lepší prezentaci analýz, hodnocení lokalit z hlediska pořízení sociálního bydlení a predikce budoucího stavu při pořízení sociálního bydlení určitého rozsahu byla připravena pracovní verze online dostupné internetové mapové a datové aplikace, která v jednoduché a přístupné formě prezentuje základní výsledky analýzy a rovněž umožňuje přístup ke vstupním informacím. Aplikace, která je v současnosti v testovacím režimu, byla v rámci projektu „Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR“, který je zpracováván pro MPSV ČR a potřeby projektu „Sociální bydlení – metodická a informační podpora v oblasti sociálních agend“ aplikována kromě Plzně na dalších deset měst v Česku. Aplikace, která umožňuje další úpravy a doplňování, by se mohla stát jádrem systému pro průběžnou aktualizaci analytického vyhodnocování území města z hlediska rezidenční segregace a lokalit nevhodných a naopak doporučených pro pořizování sociálního bydlení. MPSV ČR v současnosti zvažuje její využití pro podporu zainteresovaných aktérů při plánování a realizaci sociálního bydlení.

Obrázek 6.1: Vyhodnocení ZSJ z hlediska vhodnosti pořízení sociálního bydlení na základě vyhodnocení koncentrace SPO (2015-2016) a analýzy percepce a reprezentace

Typologie

- Území nevhodná pro pořízení sociálního bydlení
- Území, kde se nedoporučuje pořízovat sociální bydlení z důvodu vyšší koncentrace obyvatel ohrožených sociálním vyloučením
- Území kde se nedoporučuje plánovat a pořízovat nové sociální bydlení v rozsahu, který by zvýšil koncentraci obyvatel ohrožených sociálním vyloučením o 50 SPO
- Území, kde se nedoporučuje pořízovat sociální bydlení z důvodu koncentrace osob s vyšším sociálním statusem
- Území, která jsou vhodná pro pořízení sociálního bydlení

Percepce

- Lokality s vnímanými riziky segregace

Reprezentace

- Lokality se znaky segregace

0 1,5 3 km

6 Literatura

AQE (2015) Studie sociálního prostředí města Plzně. Brno, AQE advisors, a. s.

GAC (2015) Analýza sociálně vyloučených lokalit v ČR. GAC spol s.r.o.

Magistrát města Plzně (2015) Koncepce sociálního a dostupného bydlení statutárního města Plzně na roky 2016–2020. Magistrát města Plzně, Odbor sociálních služeb a Odbor bytový.

Sýkora, L. (2010) Rezidenční segregace. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta.

Sýkora, L., Matoušek, R., Brabcová, Š., Čaněk, M., Fiedlerová, K., Procházková, A., Trlifajová, L. (2015a) Metodika identifikace lokalit rezidenční segregace. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Centrum pro výzkum měst a regionů a Multikulturní centrum Praha, 52 s. ISBN 978-80-7444-041-0 (UK PŘF), 978-80-87615-53-9 (MKC). Dostupné online:

http://migraceonline.cz/doc/metodika_identifikace_lokalit_segregace_dvoustrany.pdf [certifikovaná metodika, Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, 2016].

Sýkora, L., Čaněk, M., Fiedlerová, K., Trlifajová, L., Matoušek, R., Brabcová, Š. (2015b) Metodika prevence rezidenční segregace a podpory integrace cizinců v lokalitách koncentrace zahraničních pracovníků. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Centrum pro výzkum měst a regionů a Multikulturní centrum Praha, 76 s. ISBN 978-80-7444-041-0 (UK PŘF), 978-80-87615-53-9 (MKC). Dostupné online:

http://migraceonline.cz/doc/metodika_prevence_segregace_a_podpory_integrace_dvoustrany.pdf [certifikovaná metodika, Ministerstvem pro místní rozvoj ČR, 2016].

Sýkora, L. (2018) Pilotní ověření Metodiky identifikace lokalit rezidenční segregace v obcích ČR. Výzkumná zpráva pro MPSV ČR. Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Centrum pro výzkum měst a regionů.

Váně, J., Kalvas, F. (2014) Fenomén bezdomovectví. Plzeň, Katedra sociologie, Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni.

Váně, J., Kalvas, F. (2015) Latentní bezdomovectví. Plzeň, Katedra sociologie, Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni.